

Silmänräpäyksen jälkeistä elämää

Vain voitto kelpaa, sanoo Tommi Kari

► sivu 3

Kiitos Martti, että osaan kirjoittaa

► sivu 8–9

Nainen värssyjen takana

► sivu 16

Pääkirjoitus

Hädän äänet

Pienestähän se lähti. Yhden yksittäisen ihmisen ideasta ja innostuksesta. Ja koska tänä päivänä on mahdollista, että yhden yksittäisen ihmisen idea ja innostus leviävät hetkessä ympäri maan ja maailman, niin myös tapahtui.

Puhun tietysti helsinkiläisestä kirkkoherrasta, Teemu Laajasalosta, ja hänen ajatuksestaan ottaa kirkonkellot allepollaisten hädän ääneksi. Syyrian Aleppo on sotatanner, jossa ihmishengen hinta on nolla. Aleppossa sodan uhreiksi on joutunut poikkeuksellisen paljon siviilejä, viattomia lapsia. Miljoonat ihmiset ovat joutuneet jättämään kotinsa.

Saattokelloina kaikuvat Aleppon kellot ovat soineet viime viikon keskiviikosta asti joka ilta. Mukaan lähtee jatkuvasti uusia kirkkoja – Suomessakin niitä on jo satoja. Maailmalla kaukaisimmat kellot soivat aleppolaisille Uudessa-Seelannissa.

Jyväskylässä kelloja soitettiin aluksi Taulumäellä ja Kaugunginkirkossa, mutta matkan varrella mukaan on lähtenyt muitakin. Maanantaina, YK:n päivänä, kellot soivat Jyväskylän seurakunnan jokaisessa kirkossa. Maanantai on rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä.

Sotia käydään eri puolilla maailmaa jatkuvasti. Lapsia on sodan jaloissa. Ihmisiä rikotaan ja tapetaan eri syistä joka hetki. Aleppolaisten hätää soivat kellot eivät ole pois yhdeltäkään muulta pahan alle jääneeltä.

Vaikka kellonsoittokampanja maanantaina päättyi, syyrialaisen kärsimys ei tuohon hetkeen lopu. Rauhan rakentaminen on pitkä tie, tavallisen arjen saavuttaminen sodan uhreille vielä utopiaa. Meidänkään ei sovi unohtaa.

Nyt tarvitaan lämpimien ajatusten lisäksi oikeita tekoja, todellista auttamista. Lahjoituksia voi tehdä esimerkiksi Kirkon Ulkomaanavun tai Suomen Lähetysseuran kautta. On hyvä muistaa, että pienikin summa on tärkeä. Jos yksi mies Helsingissä saa kirkonkellot soimaan ympäri maan ja maailman, myös yksittäisillä lahjoituksilla on merkitystä. Yhdessä niistä syntyy iso apu.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Johanna Tikkanen ajoi pahan autokolarin kuusi vuotta sitten.

Kuva: Sami Saarenpää

Tapetilla

Halloween-lyhdyllä paholaista vastaan

KAARINA HEISKANEN teksti
ARMOA-FB-SIVU kuva

Halloween on itsestään paholaisesta. Tai ainakin täysin turhaa Amerikan-hömppää. Näin olen oppinut paheksumaan Suomeen levinnyttä kaupallisen Halloweenin viettoa. Mutta Reformaatton merkivuoden aloitusyhtenä Halloween-paheksujalla meneekin

Hämmästyä sinäkin naapurisi tai Karkki vai kepponen -kiertueella liikkuvat pikunoidat Martti Luther -aiheisella kurpitsalyhdyllä.

suu tukkoon. Amerikkalainen (tietysti) pastori **William E. Flipping** pohtii syvässä Mitä Luther Sanoisi -hengessä, kuinka reformaattori **Martti Luther** mahtaisi suhtautua luurankoihin, kummituksiin ja irtisteleviin kurpitsalyhtyihin.

Hyväksyvästi. Martti Luther nimittäin kehotti nauramaan paholaiselle, joka ei voi sietää itseensä kohdistuvaa pilkkanaurua.

– Meidän kulttuurissamme Halloween antaa tilaisuuden kurkistaa siihen, mikä meitä pelottaa, ilmaista ja kuvata pelkomme aiheita ja käydä pelkojemme läpi, Flipping kirjoittaa.

Halloweenin haamu- ja kuolemakuvasuostu muistuttaa pahan pyrkimyksistä – mutta samalla myös siitä, että paha on voitettu.

– Halloweenina voimme kuvitella itsemme tienistykseen miettämään valitsemeko pahan vai hyvän polun. Paha vie meidät kuolemaan ja tuomioille, hyvä polku, jolla seuraamme Jumalaa, johtaa elämään ja sovitukseseen.

Syväisiä pohdiskellessa voi jo ryhtyä kaivertamaan kurpitsalyhtyjä. Reformaation merkivuoden lyhdyssä loistaa tohtori Martti Lutherin naama. Tai Luther-ruusu. Varsin komea on myös kurpitsalyhty, joka kuvaa vasara kädessä teesejä naulaavaa tohtoria. Kai-vertaminen kannattaa aloittaa hyvissä ajoin, sillä kuvio ei ole ihan helppo eikä onnistu aloittelijoilta. Naapurit ja Karkki vai kepponen -kiertueella olevat lapsukaiset tulevat aidosti hämmästyneinä, kun näkevät uurastuksesi tulokset.

Jenna Naukkarisen tapahtumatärpät

- 1** Miten uskonto vaikuttaa yhteiskuntaan -rukouksen pohdinta Keltinmäen kirkossa 24.10. klo 18. Syinä hyvä arki-iltakellonaika, mielenkiintoinen aihe ja ilmainen tapahtuma.
- 2** Aikuisten kokkikerho Keltinmäen kirkossa 31.10. klo 17–20. Syinä hyvä arki-iltakellonaika ja se, että opiskelijana kaipaa aina vinkkejä ja lisäoppia terveelliseen ja maukaaseen ruuanlaittoon.
- 3** Virtailta Yliopistonkadulla 27.10. klo 18. Kuu-lun itse Keskustan alue-seurakuntaan, joten matka on lyhyt ja lisäksi sisältö vetoaa ikäiseeni opiskelijaan. Tapahtuma on myös mielenkiintoisesti otsikoitu.

Jenna Naukkarinen on Centria-ammattikorkeakoulun opiskelija. Mihin tapahtumaan sinä tulisit? Valitse omasi sivuilta 12–15.

Down

21.10.16 DOWN

Ajassa

Välillä näin päin. JJK:n kapteeni Tommi Kari katselemaan, miltä Harjun kenttä näyttää. Kari lähtee viimeiseen ja ratkaisevaan peliin hyvällä fiiliksellä. Voitolla varmasti nouse Veikkausliigaan. Kari pelaisi mielellään jatkossakin Jyväskylässä, mutta ensi kauden sopimustilanne on vielä auki.

Haluan saavuttaa vielä paljon Jyväskylässä

Tommi Kari on kulkenut pitkän matkan Halsilan Noususta JJK:n kapteeniksi. Jalkapalloilijana unelmat liittyvät tiukasti kotijoukkueen menestykseen.

SIRPA KOIVISTO teksti
PETRI KANANEN kuva

Olet JJK:n kapteeni. Kuinka tuulen paikka se on?
Kapteenilla on tietysti iso vastuu, mutta täytyy muistaa, ettei kapteenin nauha tee kenestäkään hyvää johtajaa. Nautin isosta vastuusta, joten pidän kapteenina olemisesta.

Miten sinusta tuli jalkapalloilija?
6-vuotiaana kaverini meni pelaamaan Halsilan Nousuun ja seurasin perässä. Aika pitkä matka on tullut kuljettua pallon kanssa.

Vahvuutesi/heikkoutesi jalkapalloilijana?
Pidän vahvuutenani luonnetta. Olen aina ollut kova harjoittelija ja olen uskonut siihen, että harjoittelu tekee mestarin. Pidän itseäni myös henkisesti vahvana. Myös potkutekniikkani on kunnossa.

Heikkouksia on paljon, ensimmäisenä tulee mieleen syöttövalinnat pallon kanssa.

Mikä on hienoin jalkapallokikkausi?
Hahah, en ole mikään kova kikkailija, joten kaikki joukkueen nuoret pelaajat pystyvät kikkailemaan minua paremmin.

Sopimuksesi JJK:ssa kanssa on katkolla tämän kauden jälkeen. Mitä seuraavaksi?
Jalkapallosta ei ikinä tiedä. Olisi mukavaa jatkaa täällä JJK:ssa, mutta jalkapallomaailma on arvaamaton.

Millaisia unelmia sinulla on jalkapalloilijana? Kiinnostaako valmentaminen?
Unelmat liittyvät tällä hetkellä tiukasti JJK:n unelmiin. Haluan saavuttaa vielä paljon Jyväskylässä. Valmentaminen kiinnostaa, mutta toivottavasti juniorien valmentaminen kuin aikuisten.

Mitä muuta elämäsi kuuluu kuin jalkapalloa?
Opiskelen kolmatta vuotta yliopistossa, joten jalkapallon ohella päivät kuluvat luennoilla ja kirjastolla. Olen nauttinut opiskelusta erittäin paljon.

Mitä tekisit, jos et olisi jalkapalloilija?
Vaikea kysymys, jota olen usein miettinyt. Vaikea sanoa, mikä on se maailman toiseksi siistein ammatti. Toivon, että löydän sen vielä!

Millainen on jyväskyläläinen jalkapallofani?
Täällä yleisö on erittäin positiivista. Harjun Pojat ovat erittäin suuri voimavara joukkueelle ja he ovat yksi tämän maan parhaista faniryhmistä.

Mitä mieltä olet suomalaisesta fanikulttuurista?
Se on mennyt valtavasti eteenpäin. Stadin Derbyt ovat jo verrattavissa kansainvälisiin ottelutapahtumiin ja Suomen maajoukkueella on erittäin hyvät kannattajat.

Mitä JJK merkitsee jyväskyläläisille?
Toivottavasti paljon. Minusta tuntuu, että buumi on riemutan syntynyt ja jalkapalloa arvotetaan nykyään Jyväskylässä.

Minkä neuvon haluaisit antaa juniorijalkapalloilijalle?
Uskokaa itseenne ja harjoitelkaa paljon. Tulette kohtaamaan ihmisiä, jotka sanovat, ettei teistä tule ikinä jalkapalloilijaa, mutta jos se on teidän unelmannne, niin muiden sanoilla ei ole mitään merkitystä.

Kuka on idolisi jalkapallokentillä ja miksi juuri hän?
Tällä hetkellä ihannoin Sergio Busquetsia, FC Barcelonan keskikenttäpelaajaa. Hän on mieleton lukemaan peliä ja sijoittuu upeasti. Harjun Pojat ovat erittäin suuri voimavara joukkueelle ja he ovat yksi tämän maan parhaista faniryhmistä.

Milloin Suomen miehet pääsevät jalkapallon arvokisoihin?
Tällä hetkellä ei näytä kyllä hyvältä, mutta nuoremmissa ikäluokissa on tulossa laadukkaita pelaajia. Toivottavasti 2020!!

Mitä harrastat, miten rentoudut?
Rentoutumiseen perasta on lasi punaviiniä ja hyvä musiikki.

Millä mielellä lähdet kauden viimeiseen otteluun? Voitolla varmasti nouse Veikkausliigaan.
Hyvillä fiiliksellä. Viime lauantaina Vaajakoskella aloitettiin huonosti, mutta lopetettiin vähän paremmin. Saatiin tulos, mikä ansaittiin. Nyt on selvät sävelet. Viimeissä ottelussa meille vain kelpaa voitto. Edellisestä pelistä saatiin hyvät energiat. Pyritään jatkamaan, mihin jäätiin.

Kauden viimeinen kotiottelu JJK-AC Oulu la 22.10. klo 15 Harjun stadionilla.

Vuoden 2019 Kirkkopäivät Jyväskylässä

Kirkollinen suurtaapahtuma, Kirkkopäivät, järjestetään Jyväskylässä 2019. Kirkkopäivien taustalla oleva Kirkkopalvelut ry odottaa Jyväskylän seurakunnan sitoutuvan taapahtumaan 150 000 eurolla. Ajatuksena on, että järjestelyihin – ja siten myös kuluihin – saataisiin naapuriseurakunnilta apua.

Kirkkopäivät on tarkoitettu paitsi seurakuntien työntekijöille ja luottamushenkilöille ympäri Suomea myös ympäröivän alueen asukkaille. Kirkkopäiväviikonloppuun sisältyy runsas määrä kulttuurista sekä kiinnostavaa yhteiskunnallista ja kirkollista keskustelua.

Ensi vuonna Kirkkopäivät järjestetään Turussa. Jyväskylässä taapahtumaa vietettiin viimeksi 2009.

Reilun kaupan viikko muistuttaa arjen valinnoista

Reilun kaupan viikkoa vietetään viikolla 43. Reilun kaupan viikko muistuttaa arjen valintojen merkityksestä. Reilun kaupan lokakuussa toteuttaman haastekampanjan tavoitteena on tehdä Reilun kaupan tuotteiden ostaminen kuluttajille selkeästi nykyistä helpommaksi. Reilulla kaupalla tavoitellaan maailmaa, jossa kehitysmaiden viljelijöillä ja työntekijöillä on mahdollisuus turvattuun ja kestävään toimeentuloon.

Pauli Hanhiniemi ryhtyi toivon lähettilääksi

Muusikko **Pauli Hanhiniemi** on Suomen Lähetysseuran Toivoa.fi-kampanjan uusi lähettilääksi. Kampanja muistuttaa, että kaiken epätoivon ja epävarmuuden keskellä maailmassa on yhä toivoa ja kuka tahansa voi ryhtyä toivon lähettilääksi.

– Lähdin mukaan kampanjaan, että kohdalleni kertyneestä julki-suudesta olisi jotain todellista hyötyäkin. Lapseni ovat huomisen isoja, jos sinne asti selviävät. Maailman tulevaisuutta muutetaan nyt, Hanhiniemi sanoo.

Fuengirolan seurakuntakodille avustusta

Aurinkorannikon suomalainen ev. lut seurakunta on saanut Jenny ja Antti Wihurin rahastolta 20 000 euron avustuksen Fuengirolaan tulevan uuden seurakuntakodin kunnostamiseen.

Suomalainen ev. lut seurakunta Aurinkorannikolla on osa Suomen Kirkon ulkosuomalaistyötä. Alueella on talvisin noin 25 000 suomalaista, joita seurakunta kohtaa ja auttaa hyvin vaihtelevissa tilanteissa. Uuden tilan ennakkoon olevan käytössä alkuvuodesta.

Usko kutsuu ympäristövastuuseen

Kristillisessä ympäristöjärjestössä toimiva Mikko Kurenlahti näkee kristinuskossa mahdollisuuden hyvään vastakulttuuriin, joka lähtee pysähtymisestä.

ANU HEIKKINEN teksti
TROND TROSDAHL kuva

Tänäkin vuonna maapallo elää yli varojensa. Kyse on isoista rakenteista, mutta myös yksilön valinnoista. Teologi **Mikko Kurenlahti** mukaan kristillinen usko ja ekologisesti, sosiaalisesti ja eettisesti kestävä elämäntapa kuuluvat erottamattomasti yhteen.

– Ihminen on osa luomakuntaa, jonka kaikki jäsenet ovat Jumalan luomina arvokkaita ja elävät riippuvuussuhteessa toisiinsa. Syömme, juomme ja hengitämme ympäröivää maailmaa, Kurenlahti sanoo.

Helsingiläinen Kurenlahti toimii ainoan suomalaisen kristillisen ympäristöjärjestön A Rocha Suomen koordinaattorina. Järjestö on osa kansainvälistä ekumeenista A Rocha -verkostoa, joka toteuttaa käytännön luonnonsuojelutyötä ja rakentaa kestävämpiä yhteisöjä ympäri maailmaa. Kurenlahti työskentelee myös radiotoimittajana Radio Dein *Rauhanrakentajat*-ohjelmassa.

Hänestä kohtuullisuuttakin tärkeämpää on vastuullisuus. Luomakunta ei ole vain tarvevarasto.

– Länsimäinen elämäntapa

maksattaa elintonsa maailman vähäosaisilla. Ympäristöongelmista on kyse myös ihmisoikeuksista, oikeudesta puhtaaseen ruokaan, veteen ja elintilaan.

Kulutustottumukset sekä kysymykset arkielämän rakenteista ja valinnoista ovat kiinnostaneet kolmekymppistä Kurenlahtea nuoresta saakka. Ympäristön huomioiminen voi lähteä siitä, että pysähtyy ja alkaa pohtia, millaisia arvoja ja kenen tuottamia mielitekoja toteuttaa elämässään.

– Minua motivoi toivo, että voimme vaikuttaa siihen, minkälaisen perinnön jätämme maailman lapsille.

”Kiireessä aletaan helposti ostaa tyytyväisyyttä.

Valintoja voi tehdä monilla elämän alueilla: mitä syöt, millä liikut, millaista energiaa käytät, minne matkustat ja mitä hankintoja teet.

Kiireyteiskunnassa myös ajankäyttö voi olla vahva ympäristövaali. Luonto kärsii, kun pysähty-

misen sekä ihmisuhteiden ja luonnon vaalimisen sijasta panostetaan tehokkuuteen ja kuluttamiseen.

Kristillisen ajattelun mukaan ihmisen arvo ei nouse tehokkuudesta, vaan Jumalan rakkauden kohteena olemisesta.

– Useimmat toivovat omaa aikaa, mutta siitä karsitaan ensimmäisenä, kun tulee kiire. Kiireessä aletaan helposti ostaa tyytyväisyyttä. Olisi hyvä miettiä, kenelle annamme aikaamme. Parasta elämässä on hyvä arki, jossa on aikaa olla läsnä.

– Joskus voi olla yhteiskunnan silmissä tehoton ja ottaa aikaa siihen, että kokee olemassaolon riemua rakkaiden kanssa. Isänä voin miettiä, tarvitseeko lapsi paljon leluja vai enemmän yhteistä aikaa olla läsnä, leikkiä ja ihmetellä maailmaa.

Moni jää välinpitämättömäksi, vaikka tietää, että ylikuluttaminen vaikuttaa luontoa huimaavaa vauhtia. Kurenlahti arvioi, että taustalla on merkityksen puute. Tieto ei liikuta, koska se ei tule ihmistä lähelle. Jokainen toimii sen puolesta, mitä hän rakastaa ja haluaa

Teologi Mikko Kurenlahden mielestä kohtuullisuuttakin tärkeämpää on vastuullisuus. Luomakunta ei ole vain tarvevarasto.

suojella.

– Usko antaa minulle merkityksen myös luontosuhteeseen. Jumala on läsnä luomakunnassa, siksi siinä on pyhyden ulottuvuus. Meille on annettu tehtäväksi pitää huolta luomakunnasta.

Kristittyjen on kaikkina aikoina pitänyt kysyä itseltään, mitä Kristuksen seuraaminen juuri nyt tarkoittaa. Kurenlahden mukaan se voi onnistua helpommin, jos kääntää markkinoiden humun hiljaisemmalle ja kuuntelee itseään ja lähimmäistään.

– Kristittyjä on aina kehoitettu tekemään työtä kärsivien ja sortettujen puolesta ja rakentamaan oikeudenmukaisuutta. Tästä on kyse myös ympäristön puolesta toimimisessa.

Kurenlahden mielestä kristilliset näkökulmat, kuten omastaan luopuminen ja yhteisen hyvän etsiminen voivat tarjota ympäristökysymyksiin monia hyviä polkuja.

– Ympäristökeskustelu on monesti aika ankaraa ja toivotonta. Minulle usko luo toivoa toimia ja nähdä hyvä maailma.

Seurakunnan muskarissa käytetään hengellisen musiikin lisäksi monipuolisesti lastenlauluja, klassista ja kansanmusiikkia. – Jokainen ope tekee muskarista omannäköisensä, Terhi Hassinen sanoo. Itse hän arvostaa aitoa vuorovaikutusta ja lasten asemaan asettumista.

Muskarissa mennään aina lasten ehdoilla

Terhi Hassisen mielestä kirkkomuskarissa on kyse Jumalan rakkauden välittämisestä musiikin keinoin. Hänen pedagogiikkansa kulmakiviä ovat hyväksyminen, leikki ja ilo.

SAILA AARNIO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Kuokkalan kirkon aula täyttyy parivuotiaiden muskanttien pulputuksesta. He ovat juuri vilkuttaneet muskariopelleen **Terhi Hassiselle**. Joku hyräilee vielä loppulaulua: ”Vil, vil, vilkuttetaan, nyt loppuu kirkon muskari.”

Kerhotilassa Hassinen kerää rummut ja rytmikapulat, asettelee tyynyt piiriin ja kurkkaa seuraavan ryhmän ohjelmaa. Tuo loru, tämä alkulaulu, tällaiset soitimet, nuo rekvisiitat ja nämä lapset. Hän haluaa muistaa jokaisen lapsen nimen. Siitä tulee pienille ihmisille turvallinen olo.

Hassinen on vetänyt muskareita 15 vuotta, mutta hän suunnittelee jokaisen tunnin edelleen.

– Suunnitelman avulla hommaan tulee imu ja intensiteetti. Kun tunti on suunniteltu hyvin etukäteen, lapset ja aikuiset voivat nauttia kiireettömästi yhteisestä

hetkestä. Yhä useammin muskarissa on lapsen mukana isi tai isovanhempi, hän iloitsee.

”Ajattelen, että tällaisia ihania, erilaisia ihmisiä me olemme. Elämän rikkaus tulee siitä.

Hassisen mielestä seurakunnan muskarin tehtävä on olla hyväksyvä turvapesä.

– Jokainen on muskarissa hyväksytty ja arvostettu. Siellä saa olla oma itsensä. Musiikki ja kristillinen sanoma hoitavat meitä kaikkia. Ajattelen niin, että välitän muskariperheille Jumalan rakkautta musiikin keinoin.

Vaikka Terhi Hassinen piirtää

tapaamisille tarkat raamit, hän etenee aina lasten ehdoilla. Hän ymmärtää, jos joku ei pysy paikallaan tai jos jotakuta ei huvita. Kun vauvat ojentelevät käsiään soittimia kohti, ryhdytään soittamaan. Hän haluaa antaa lapsille tilaa ja pysyä itse taka-alalla.

– Pyrin asettumaan lapsen asemaan. Ajattelen, että tällaisia ihania, erilaisia ihmisiä me olemme. Elämän rikkaus tulee siitä.

Ja iloa hän haluaa muskarissa kylvää, mutta ei pakonomaisesti. Jos joku on surullinen, hän saattaa kysyä lapsilta, miten soittimet soivat silloin. Eräs lapsi oli vastannut, että silloin ei voi soittaa ollenkaan.

Hassinen arvostaa sitä, että muskarissa ollaan aidossa vuorovaikutuksessa toisten kanssa, ilman kännyköitä. Istuskellaan vähän niin kuin ennen vanhaan isossa tuvassa: lorutellaan ja körötellään.

Miila Nieminen, 2, on käynyt

Tiesitkö?

Terhi Hassinen

– Vetää muskareita keskustassa, Kuokkalla, Lohikoskella ja Vaajakoskella.

– Lastentarhanopettaja, musiikkiterapeutti, huilisti.

– Kotoisin Iisalimesta, opiskellut Helsingissä, asunut Jyväskylässä vuodesta 2000.

– Perheeseen kuuluvat aviomies Jukka sekä lapset Matilda, 13 ja Hemmi, 7. Perheeseen odotetaan 5-vuotiaasta Maheswari-tyttöä Intiasta.

– Jyväskylän seurakunnassa muskareita pidetään kaikissa alue seurakunnissa.

– Terhi Hassinen lisäksi muskareita vetävät Jenni Jurva ja Miia Syrjä.

kirkon muskarissa isänsä **Reetu Niemisen** kanssa jo vuoden.

– Ajattelimme vaimon kanssa, että Miila saa täältä tuntumaa musiikkiin. Muskarin on kiva läh-

teä, kun näkee, että tyttö nauttii siitä. Hän puhuu kotona aina Terhistä. Muskari tuo mukavaa vaihtelua meidän arkeen, Reetu Nieminen kertoo.

Hengissä

Evankeliumi

Matt. 18: 23–35

Jeesus sanoi: Taivasten valtakunta on kuin kuningas, joka vaati palvelijoiltaan tilitykset. Hänen eteensä tuotiin palvelija, joka oli velkaa kymmenentuhatta talenttia. Mies ei voinut maksaa, ja kuningas määräsi, että hänet, hänen vaimonsa ja lapsensa ja hänen omaisuutensa oli myytävä ja velka maksettava. Palvelija heittäytyi maahan ja pyysi: ”Ole kärsivällinen! Maksan sinulle kaiken.” Kuningas säili palvelijaa, päästi miehen menemään ja antoi velan anteeksi.

Palvelija tapasi toisen palvelijan, joka oli hänelle velkaa sata denaria. Hän kuristi miestä kurkusta ja sanoi: ”Maksa, mitä olet velkaa!” Mies heittäytyi maahan ja pyysi: ”Ole kärsivällinen! Kyllä minä maksan sinulle.” Mutta toinen ei suostunut siihen. Hän meni ja toimitti työtoverinsa vankilaan, kunnes tämä maksaisi velkansa.

Muut palvelijat näkivät, mitä tapahtui, ja kertoivat kuninkaalle kaiken. Kuningas kutsutti palvelijan luokseen ja sanoi: ”Kelvoton! Minä annoin sinulle anteeksi koko velan. Eikö sinunkin olisi pitänyt armahda työtoveriasi?” Kuningas pani miehen vankuteen, kunnes hän maksaisi koko velan.

Näin tekee minun taivaallinen Isänikin teille, jos te ette kaikesta sydämestä anna veljellenne anteeksi.”

Kysymys armollisuudesta ja empatiasta

Mikä koskettaa sinua eniten tässä vertauksessa?

Se, että kaiken tuhlannut saa anteeksi kaiken velkansa. Vertauksessa kuningas on Jumala, jonka valtakunnassa kaikki ovat samanarvoisia. Jumala on antanut meille kaikki syntimme anteeksi, vaikka me emme edes ansaitsisi sitä. Jumala lähetti poikansa palvelemaan ihmisiä ja antamaan meille esimerkin, miten meidänkin tulisi toimia. Tee toisille, niin kuin tahtoisit itsellesi tehtävän. On mukavaa saada anteeksi, kun itse mokaa tai tekee väärin, mutta anteeksi antamiseen onkin toinen asia, jos on tullut loukatuksi tai muuten väärin kohdelluksi.

Miten linkität sen nykypäivään?

Lyhytnäköisyys on tämän päivän tapa: kaikki pitää saada heti. Ennen oltiin ehkä enemmän valmiita säästämään ja elämään kohtuudella, nykyään kaikki pitää saada mahdollisimman helposti ja heti. Velkaa on helppo saada ja tehdä. Kaikkea mitataan kulutuksen, kasvun ja rahan mittareiden mukaan. Myötätunto, empatia ja kohtuullisuus eivät ole nykyajan ku-

lutuskeskeisellä mittapuulla kovinkaan arvokkaita, koska niitä ei voi mitata.

Kannustaako teksti huolettoomaan pikavippien ottoon?

Velan suuruus oli valtava. Jos denaari vastasi yhden duunarin päiväpalkkaa, niin nykypäivänä voitaisiin puhua jo pienen valtion velasta. Pikavipeissä on toivottavasti jokin katto, mutta vertauksessa summa kuvastaa mielestäni ihmisen perisyntiä, josta Kristus vapautti häneen uskovat. Se on niin suuri velka, että kukaan ei voisi maksaa takaisin. Pikavipit ja lainat ovat maallista velkaa, ja ne ovat jokaisen henkilökohtaisia ratkaisuja. Niitä ei voi oikein tähän tekstiin verrata. Kyse on armosta ja siitä, että osaa armahda. Toivon myös, että yhteiskunnassa löydetäisiin keinoja niiden auttamiseen, jotka ovat velkaantuneita tai muuten taloudellisessa vaikeudessa.

Tekstissä ei puhuta kovin armollisesta Jumalasta.

Isä armahtaa kaikki lapsiaan ja tätäkään Jeesuksen vertausta ei pidä tulkita täydelliseksi allegoriaksi, sillä Jumalan rakkaus ja viha ovat suuremmat, kuin me osaaime kuvitella tai kirjoittaa paperille. Evankeliumin

kuvaus armottomasta Jumalasta on varmasti totta, koska Jumala rakastaa syntistä, mutta vihaa sitä syntiä, joka on meissä jokaisessa olemassa. Jumala antoi kuitenkin poikansa kautta meille kaikille anteeksi, kun Jeesus maksoi velkamme ja teki sovinnon meidän kaikkien puolesta. Tämän takia meidänkin tulee antaa anteeksi ja osoittaa ihmisille lähimmäisen rakkautta yli kaikkien rajojen, ikään, ihonväriin tai sukupuoleen katsovatta.

Sunnuntai 23.10.

Tikkakosken kirkon afrikkalaisessa gospelsessussa saarnaa pastori Ville von Gross. Messu alkaa klo 11 ja siinä on mukana Pekka Simojoki. Hän konsertoi Tikkakosken kirkossa kello 12.15.

kuvaus armottomasta Jumalasta on varmasti totta, koska Jumala rakastaa syntistä, mutta vihaa sitä syntiä, joka on meissä jokaisessa olemassa. Jumala antoi kuitenkin poikansa kautta meille kaikille anteeksi, kun Jeesus maksoi velkamme ja teki sovinnon meidän kaikkien puolesta. Tämän takia meidänkin tulee antaa anteeksi ja osoittaa ihmisille lähimmäisen rakkautta yli kaikkien rajojen, ikään, ihonväriin tai sukupuoleen katsovatta.

Asenne ratkaisee

Eläkkeelle jäätyäni olen mielenkiinnolla lukenut kirjoituksia ja kuunnellut mietelmiä, miltä tuntuu, kun jäädaan eläkkeelle. Tuntemukset näyttävät jakautuvan noin silmämääräisesti arvioiden ”fifty-fifty”. Osalla elo ja olo on päivittäin positiivista ja osalla taas kaikki kauheuden ja turhautumisen tuntemukset ynnä pelot ja angstit iskevät tajuntaan lujalla voimalla.

Niinhan se on koko ihmiselon läpi; toisilla on aina tai ainakin useasti paha olla ja toiset vain askeltavat positiivisiin perusajatuksiin eteenpäin kulloistakin vaikeuksista tahi murheista huolimati. Jo heti kirjoitukseni alkusi tunnustaudun kuuluvani näihin positiivisen elämäntunteiden saaneiden tai omaksuneiden joukkoon.

Elettyä elämää on jo 66 vuotta takana, ja se on paljon. Mutta samaan hengenvetoon on syytä sanoa, että onhan sitä saanut elää kokemuksellisesti erinomaisen rikkaan, mielenkiintoisen ja vauhdikkaan elämän. Siis tähän mennessä, koska mielenkiintoista nähtävää ja koettavaa on vielä runsaasti edessä ja odotuksissa. Näin uskon ja toivon.

Positiivinen–negatiivinen-akselilla on mielestäni parempi asema silleen mahdollisimman positiiviseen päähän. Ja nyt joku negatiivikko jo varmasti puuskahtaa, että hyvähän se on positiivinen olla ”kultaluskka” suussa. Asenne ratkaisee – paljon.

Hieman mutkat suoriksi vetämällä voi sanoa, että positiivisuus tai negatiivisuus ei ole taloudellisesta vauraudesta tai maallisen mammonan runsaudesta kiinni. Se on elämänsäsenne, joka ratkaisee. Ei vain raha, ei valta.

Uusi elämäntapa yli 40 vuotta yhtäjaksoisesti kestäneen työuran jälkeen on pohdiskelua siitä, missä ollaan ja minne mennään. Työnarkomaniastakin voi vapautua ja suunnata aktiiviteettinsä uusin tavoin. Niin ja yhteisten asioiden hoitamisen ja ajamisen viettä ei ole tarvis kadottaa. Tekeminen ja harrastaminen ei todellakaan lopu.

Perhe, lapset, omat läheiset, ystäväpiiri ynnä erilaiset yhteisöt ovat hyvän elämän keskiössä. Koti on tietysti kaiken ydin. Henkinen ja fyysinen terveys on kokonaisuus, jota voi ja pitää hoitaa.

Markku Andersson
Jyväskyläläinen kaupunkineuvos

Tänään rukoilen

Kiitos ihanista lapsenlapsista

Anna voimia jaksaa pitkällisen sairauden kanssa. Kiitos ihanista lapsenlapsista ja heidän vanhemmistaan. Siunaa ja varjele heitä elämän kaikissa käänteissä.

nainen, 58

Johanna Tikkanen oli pahassa kolarissa kuusi vuotta sitten. Kuntoutuksen jälkeen hän on ajanut normaalisti autoa.

MUISTONA VAIN IKUISET ARVET

Tien päällä liikkussa helposti unohtaa, miten pienestä elämä voi olla kiinni. Hyvä on muistaa myös se, että ratin takana istuva on kuitenkin vain ihminen.

HEIKKI IMPIÖ teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Äiti ajoi autoa, perheen kaksi lasta kyydissä. Oli kesäkuinen iltapäivä, ja auto lähestyi Kalaniemen liittymää Äänekoskella. Äidillä ei ole minkäänlaista mielikuvaa, mitä sitten tapahtui. Hän palasi tajuihinsa vasta ambulanssissa. Matkalla sairaalaan häntä pyydetiin liikututtamaan varpaista. Varpaat liikkuivat, ja äidin mieleen nousi tv-sarja *Teho-osasto*. Siinä varpaiden liikkuminen oli aina hyvä merkki. Ei tässäkään varmaan ihan huonosti ole voinut käydä.

Nyt, reilut kuusi vuotta myöhemmin, **Johanna Tikkanen** kertoo onnettomuudesta, minkä siitä tänä päivänä tietää. Perheen kaksi lasta olivat olleet hoidossa Pyhäjärven mummolassa. Paluumatkalla kolmevuotias Sohvi istui turvaistuimessa äidin vieressä

etuistuimella ja nelivuotias Elia yksin takapenkille kiinnitettyssä turvaistuimessa.

Kotimatka alkoi puolilta päivin, sopivasti lasten päiväunien aikaan. Tikkanen oli ajanut jo edellisenä iltana mummolaan saadakseen levätyä ennen paluumatkaa. Vatsatauti oli vaivannut hieman aiemmin, mutta hyvin nukutun yön ja maistuvan aamiaisen jälkeen kaikki tuntui olevan kunnossa.

Äänekoskea lähestyttäessä jotakin kuitenkin tapahtui. Varmaa tietoa ei ole, mutta lääkäri epäilee vahvasti Tikkanen nukahtaneen rattiiin. Auto ajautui arviolta sata-sen vauhdilla ulos tieltä ja törmäsi puuihin. Tikkasella ei ole edeltäneistä kilometreistä mielikuvaa, ja itse onnettomuudesta ainoastaan se, että joku olisi onnettomuuden jälkeen huutanut autossa aivan hir-

veästi. Takana ajaneet pysähtyivät auttamaan ja saivat lapset ulos autosta. Heidät kyydittiin ensimmäisellä ambulanssilla sairaalaan. Äiti saatiin lopulta tajuttomana ulos autosta katon kautta, ja äidin matka alkoi toisella ambulanssilla kohti sairaalaa.

”Nyt päästiin yllättävän pienin vammoiin.

Poliisi oli jossain vaiheessa soittanut avioapuoliselle ja kertonut tapahtuneesta. Hän ehti sairaalaan ennen ambulanssia, jossa lapsia kyydittiin. Tikkanen kertoo, että aviomiehen on täytynyt olla shokissa. Mies on myöhemmin muistellut pohtineensa, että millä bussilla pääsisi nopeasti sairaalaan. Hänellä ei ollut tullut

tuossa tilanteessa edes mieleen ottaa taksia.

Sairaalassa selvisi, että äidin vammat olivat pahimmat. Keuhkot olivat painuneet kasaan ja niskaan oli tullut pieni murtuma. Myös nilkka oli nyrjähtänyt. Käsissä Tikkasella on muistona ikuiset arvet lasinsiruista. Lapset selvisivät varsin pienillä vammoilla ja he kotiutuivatkin sairaalasta aika nopeasti. Äiti oli joitakin päiviä hoidettavana teho-osastolla ja sen jälkeen vielä jonkun aikaa tavallisella osastolla.

– Myöhemmin yksi hoitajista sanoi, että olimme selvinneet niin vähillä vammoilla kuin on voinut tuollaisesta onnettomuudesta selvitä, Tikkanen muistelee.

Laajoissa neurologisissa tutkimuksissa ei löytynyt mitään normaalista poikkeavaa, joka olisi selittänyt onnettomuuden syytä. Tie-

toisaalta helpotti, mutta samalla nosti pintaan voimakkaat syyllisyyden ja häpeän tunteet. Onnettomuudesta ei voinut syyttää olosuhteita tai muita tielläliikkujia, pelkästään itseään. Myös auto ja turvavarusteet olivat kunnossa. Tikkanen pohti pitkään, että olisi voinut käydä todella huonosti. Autohan olisi voinut ajautua myös vastaantulevien kaistalle ja täysin sivullisia olisi voinut kuolla.

”Myös lasten kokemukset olisi ollut hyvä jakaa tuoreeltaan.

– Nyt päästiin yllättävän pienin vammoiin, mutta jos joku olisi kuollut tai loukkaantunut vakavasti, olisi syytösten määrä tietysti

ihän toinen.

Tikkanen joutui sairaalasta päästyään myös poliisihaastatteluihin, koska oli aiheuttanut vakavan liikenneonnettomuuden. Lopullisena synninpäästönä hän koki Äänekosken poliisilta tulleen puhelun. Poliisi oli tullut siihen tulokseen, että tapaus ei anna aihetta jatkotoimiin. Poliisin mielestä kaikki onnettomuudessa mukana olleet olivat joutuneet kokemaan kärsimystä jo omasta takaa ihan riittävästi. Tikkaselle tuli tunne, että edes joku oman perheen lisäksi uskoo ja näkee tilanteen samoin kuin hän itse, eikä hän aiheuttanut onnettomuutta tahallaan.

Vuosien varrella Tikkasen ovat puhuneet perheen kesken tapahtuneesta. Johanna Tikkanen arvioi, että lapsen silmin tilanteen on täytynyt olla kauhea. Esikoinen on

muistellut, että äiti ei herännyt, vaikka hän kuinka huusi.

– Lapsethan heräsivät törmäykseen. Yhtäkkiä ollaan jossakin ja äiti on tajuttomana eikä häneen saa minkäänlaista yhteyttä.

Jälkikäteen ajatellen Tikkasesta tuntui hurjalta, ettei äitinä tiennyt mitään siitä, kuinka lapsille oli käynyt.

Vaikka onnettomuudesta ei jäänyt suoranaisia traumoja, olisi Tikkanen mielestä koko perheelle suunnattu kriisiterapia ollut tarpeellista ja paikallaan.

– Minähän näin vain oman osuuteni ja prosessoin sitä itsekseni. Miehelleni tilanne oli varmasti aivan toinen, hänhän joutui tuolloin pyörittämään koko perheen arkea ihan yksin. Myös lasten kokemukset olisi ollut hyvä jakaa tuoreeltaan.

Tikkanen arvelee, että raja kriisiterapian tarjoamiselle näyttäisi

kulkevan siinä, että joku kuolee tai loukkaantuu todella vakavasti.

Hän itse kokee, että tilanteen purkamisesta olisi hyötyä myös vähemmän traumaattisissa tilanteissa, ja että se edistäisi toipumista.

Kuntoutumisen jälkeen Tikkanen oli vähän aikaa ahdistunut ja pelkäsi, että sama voisi toistua. Ajatus kävi mielessä, varsinkin jos tiesi joutuvansa ajamaan yöaikaan. Silti onnettomuus ei jättänyt hänelle pelkoa istuutua auton ratin taakse. Myös lapset toivoivat monesti, että äiti ajaisi.

Tikkanen muistelee vielä yhtä yksityiskohtaa, joka on jäänyt mieleen ennen onnettomuutta. Perheen nuorimmaisella oli joskus tapana pujottaa kätensä vapaiksi turvaistuimen vöistä. Äidille tuli ajon aikana erityisen vahva tunne, että asia pitää tarkistaa. Se olikin tarpeen ja äiti korjasi kuvan lapsen turvavyöt kuntoon.

Tiesitkö?

Onnettomuuden jälkeistä kriisiapua joka päivä

■ Kriisikeskus Mobile puh. 014 266 7150 (24h/vrk), jonka toiminta-alueena ovat Jyväskylän lisäksi myös monet ympäristökunnat.

■ Suomen Mielen terveysseuran Valtakunnallinen kriisipuhelin puh. 010 195 202 arkisin klo 9.00–07.00 sekä viikonloppuisin ja juhlapäyhinä klo 15.00–07.00.

■ www.mielen terveysseura.fi -verkkosivuilla on tarjolla myös vertaistukea ja Selma-oma-apuohjelma.

SE MITÄ RAHALLA EI SAA

Saksalaisen kirkon ovelta kuului pauke armon vuonna 1517. Vasaraa heiluttava Martti Luther oli armon asialla. Naulaamisen kaikuja muistetaan Suomessakin, kun reformaation merkkivuoden vietto käynnistyy lokakuussa.

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

Pauk! Pauk! Katolinen munkki **Martti Luther** siellä naulaa teesejä kirkon oveen. Hän on suivaantunut siitä, että kirkko kauppaan aneeksiäntöä. Armo ei ole kaupan, eikä syntirahoilla pidä rakentaa kirkkoja Roomaan. Speaktaakkelista käynnistyi liki vahingossa reformaatio, joka jakoi Euroopan.

– Teesien taustana oli myöhäiskeskiajalla syntynyt käytäntö, että ripissä vaaditut hyvitysteot saattoi korvata aneella, jonka sai rahaa vastaan. Moni kuvitteli, että rahalla voi ostaa taivaspaikan, dosentti **Kari Kopperi** selostaa.

Kopperin mukaan Lutherilla ei ollut tarkoitus hyökätä kirkkoon vastaan. Hän halusi puhua aneakauppaan liittyvistä epäkohdista. Kirkko koki teesit vaarallisiksi, sillä aneet olivat suuri tulonlähde piispoille ja paaville, joka keräsi varoja Pietarinkirkon rakentamiseen.

Teesien naulaus osui Euroopan

murrosvaiheeseen. Talonpoikien asema oli kurjistunut, talouskehitys epävarma, Saksalle valittiin keisaria, kirkkoa pyrittiin uudistamaan. Kirjapainotaito mahdollisti ajatusten levittämisen.

Luther korosti, että ihminen pelastuu yksin uskosta, yksin armon ja yksin Kristuksen tähden. Kai Kopperi pitää tätä Lutherin teologian kirkkaimpana helmenä. Toimen merkittävä löytö on Lutherin käsitys lähimmäisenrakkaudesta.

– Ihmisen tulee asettua lähimmäisen tilanteeseen ja miettiä, mitä toivoisi itselleen tehtävän, jos joutuisi samanlaiseen tilanteeseen, Kopperi korostaa.

Luther piti arvokkaana sitä, että kristinuskon sanoma tuodaan kaikkien ulottuville. *Raamatut* piti painaa kansankielelle ja kansa piti opettaa lukemaan. Lisäksi Luther halusi kansankielistä jumalanpalvelukset. Virsilaulusta tuli seurakunnan mahdollisuus osallistua jumalanpalvelukseen.

Lutherin ajamat muutokset perustuivat hänen omaan hengelliseen etsintäänsä. Hengellisyden käsite oli kuulunut munkeille, nunnille ja ammattiteologeille.

– Luther näki, että ihmiset ovat luontaisesti hengellisiä, ja että hengellisyydestä löytyy kompassi sekä elämään että kuolemaan. Ei ole olemassa ”epähengellisiä” kutsuksia, sanoo teologian tohtori **Kirsti Stjerna**.

Suomessa luterilaisuus näkyy sieläläkin, mistä sitä ei arvaisi löytävänsä. Esimerkiksi kouluopetus on reformaation hedelmä.

Reformaation peruja on sekini, että pohjoismaalaiset tulevat tapaamisiin sovitulla kellonlyömällä. Luterilainen traditio näkyy myös valtaetäisyyden pienuudessa – suomalainen voi sinutella kansanedustajaa ja maallikko voi ojentaa pappia ja piispaa, jos katsoo näiden menneen opissa harhaan. Suomalaisessa arvomaailmassa näkyvät luterilaisuuden pe-

ruina työ, tasa-arvo, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus. Yhteisöllisyys on pudonnut listalla, ja yksilökeskeiset arvot kuten rohkeus ja vapaus ovat vallanneet etusijan. Silti Suomi ja muut luterilaiset pohjoismaat erottuvat eurooppalaisella arvokartalla maina, joissa korostetaan enemmän yhteistyötä kuin kilpailua, ja joissa luotetaan kyyntä tehdä asioita yhdessä.

Reformaation merkkivuosi ARMOA2017 käynnistyy 30.10. Tuomasmessulla Taulumäen kirkossa. Merkkivuoden aikana Jyväskylässä kuullaan mittavia musiikki-tapahtumia, istutetaan omenapuita ja pohditaan Lutherin perintöä. Lisätietoja sivulla 10.

Merkkivuotta vietetään yhteydessä Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlisiin. Merkkivuoden pääkaupunki on Turku.

www.reformaatio.fi

Suomalainen yhteiskunta rakentuu reformaation löydöille

KAARINA HEISKANEN teksti

Pastori **Antti Siukonen** on kirjoittanut lastenkirjan, joka selostaa koululähtöisille reformaation aarteet pähkinänkuoressa. Entä miten hän selostaisi sen aikuisille?

Siukonen sanoo, että reformaation hedelmät näkyvät muun muassa siinä, että kaupunkien katujuen kulmissa ei juuri nähdä kerjuukoppi kädessä seisovia ihmisiä.

– Se liittyy keskeisesti **Martti Lutherin** löytämään armokäsitykseen. Ihminen ei tarvitse hyviä tekoja kelvataksaan Jumalalle, joten aneakauppa tuli tarpeettomaksi. Lutherin kotikaupungissa Wittenbergissä anekirstujen tuotto alettiin

suunnata köyhäinhoitoon.

Luther korosti myös sitä, että perisynti tekee ihmisen ”jäättävän kykenemättömäksi” tekemään hyviä tekoja. Siksi tarvitsemme yhteisön, joka huolehtii yhteisestä hyvästä.

– Että kustannamme veroilla esimerkiksi sairaanhoitoa ja sosiaaliturvaa heille, joiden elämäntilanne on heikko, on hyvin luterilaista.

Toinen armon ulottuvuus liittyy ihmistenvälisiin suhteisiin – osaamemeko antaa anteeksi, kuinka vaativasti suhtaudumme toisiini.

– Emme pärjää keskinäisessä elämässä, jos emme osoita armoa.

Kolmas armon ulottuvuus liittyy siihen, miten katsomme itseämme.

– Näemmekö, että olemme Ju-

malan silmissä kelpaavia?

Neljäs armon taso liittyy Jumalan ja ihmisen väliseen suhteeseen. Siinä reformaation löytö ei ole vanhentunut tippaakaan: ihminen kelpaa Jumalalle ”yksin uskosta yksin armona yksin kristuksen tähden”.

Reformaation perinnöstä meillä on Siukosen mukaan eniten hukassa juuri kallein ydin, armo. Postmodernismi on muuttanut ihmisen kysymyksenasettelua. Emme kysy, mistä löydän armollisen Jumalan ja kukapoistaa syntitaakkani.

– Me kysymme, kelpaammeko, riitämmekö. Ihmiset kantavat moinenlaisia häpeää sisällään.

Siukonen sanoo myös, että

olemme hukanneet armon käsitteen suhteessa toisiin ihmisiin.

– Kun luotamme Jumalan armon ja tulemme armahdetuiksi, meidän on helpompi armahtaa muita. Sen olemme arjessa unohtaneet.

Reformaatiota on kiittäminen siitä, että hengellinen ja maallinen valta on erotettu toisistaan. Suomalainen yhteiskunta suvaitsee erilaisia uskonnollisia näkemyksiä, eivät ne aiheuta suuria konflikteja.

– Maissa, joissa hengellinen ja maallinen valta ovat sidoksissa toisiinsa, syntyy kahinaa, joka näyttää uskonnolliselta, vaikka kyse onkin vallasta. Se näkyy Lähi-idässä.

Reformaation merkkivuoden kunniaksi Playmobil on lanseerannut Playmobil-Lutherin. #Tasku-Martti on seikkaillut Suomessa ja somessa ja tehnyt epävirallisia tarkastuksia seurakuntiin.

Facebookissa
nähdään!

Henki & elämä

Ilmoita lehdessä,
jolla on asiaa.

Henki & elämä

jklsrk.ilmoitukset@evl.fi

Viserrämme
Twitterissä tilillä
@Henkielämä

Reformaation merkkivuosi Jyväskylän seurakunnassa

Reformaation merkkivuoden avaus sunnuntaina 30.10. klo 18
Taulumäen kirkko (Tuomasmessu)

Reformaation merkkivuoden hiippakunnallinen juhla adventin
messussa sunnuntaina 27.11. klo 18, piispa Simo Peura. Otetaan
käyttöön virsikirjan lisäviikko. Taulumäen kirkko.

Bongaa vuoden aikana itsellesi mieluisat tapahtumat Henki&elämästä
ja seurakunnan verkkosivuilta.

<http://www.reformaatio2017.fi>

Globaalikasvatuspalkinnot Jyväskylään, Kuopioon ja Ouluun

KIRKON ULKOMAANAPU teksti
HENNA PUUSTINEN kuva

Opettajat ilman rajoja -verkosto palkitsi Jyväskylän kristillisen opiston oppilaitospalkinnolla. Opiston työtä leimaa osallistavuus ja yhteistyö. Pitkäjänteinen globaalikasvatus näky opiston arjessa sekä opettajien ja opiskelijoiden työskentelyssä. Myös opiskelijoiden perheenjäsenet ja ystävät saavat mahdollisuuden osallistua toimintaan.

– Yhdessä rakennamme kestävämpää maailmaa, jossa jokaisella on oikeus sivistykseen. Opetta-

jana juuri tuo oikeus ja sen saavuttaminen tuntuvat hyvältä, sanoo **Vuokko Saastamoinen**, Jyväskylän kristillisen opiston opettaja.

Opettajat ilman rajoja -verkosto palkitsi myös opettajat **Katrimaija Lehtinen-Itälän** Oulun Normaalikoulusta ja **Mervi Pöysän** Kallaveden lukiossa.

– On ollut hienoa havaita, miten eri hankkeissa ja projekteissa mukana olleiden opiskelijoiden itse-tuntemus ja rohkeus kohdata uusia asioita on lisääntynyt. Ennakko-luulot ovat vähentyneet ja opiskelijat ovat solmineet uudenlaisia ih-

Jyväskylän kristillinen opisto sai Opettajat ilman rajoja -verkoston globaalikasvatuksen oppilaitospalkinnon.

missuhteita, iloitsee Lehtinen-Itälä.

Pöysällä on kehitysyhteistyökemusta eteläisestä Afrikasta, ja hän kertoo afrikkalaisten ihmisten valoisian optimismin jättäneen häneen pysyvän jäljen. Hän ja Kallaveden lukio ovat halunneet jo 20 vuoden ajan yhtäältä tuoda maailman savolaiseen kouluun ja toisaalta viedä nuoria maailmalle.

Opettajat ilman rajoja -verkostoa koordinoi Kirkon Ulkomaanapu. Se tarjoaa opetus- ja kasvatusalan ammattilaisille mahdollisuuksia käyttää ja kehittää osaamistaan vapaaehtoisjaksoilla kehittyvissä ja konflikteista toipuvissa maissa. Verkosto myös tukee globaalikasvatusta suomalaisissa kouluissa kehittämällä kouluarkeen sopivia työvälineitä, menetelmiä ja uusia materiaaleja.

Verkoston työtä johtaa asiantuntijoista koostuva ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina muun muassa Ulkoministeriö, Opetushallitus, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opettajien ammattijärjestö OAJ, CIMO, Kepa ry, Helsingin ja Oulun opettajankoulutuslaitokset sekä Kirkkohallitus.

Kirkon Ulkomaanavun vuonna 2017 alkava strategia painottaa YK:n Agenda 2030 tavoitteita. Oikeus laadukkaaseen koulutukseen on neljäs kestävä kehityksen tavoite.

Turvapaikanhakijalla on pelissä koko elämä

PETRI KANANEN teksti

Euroopassa on miljoonia muualta tulleita ihmisiä, jotka etsivät täältä turvaa, toimeentuloa ja tulevaisuuden toivoa. Heidän elämänsä leimaa epävarmuus, sillä pääsy Eurooppaan ei vielä tarkoita lupaa jäädä. Kykenemmekö kulkemaan heidän rinnallaan riippumatta siitä, mistä he ovat tulleet ja kuinka kauan he viipyvät kanssamme? Ekumeeninen Vastuuviikko herättelee suomalaisia miettimään, miten kohtaamme kotoaan vastoin tahtoaan pakoon lähteneet.

Viime vuonna Suomeen tuli yli 30 000 turvapaikanhakijaa. Media uutisoi ahkerasti koko Euroopan

kohtaamasta pakolaiskriisistä. Vastuuviikolla kiinnitetään huomiota siihen, että kyse ei kuitenkaan ole suomalaisten tai eurooppalaisten kriisistä. Pakolaisuus on turvaa haavevan tragedia, jossa on pelissä koko elämä.

Pakolaisten kertomukset piirtävät esiin todellisuuden, jota he kanevat. Syyriasta ja Irakista lähteneet kuvaavat pommituksia, räjähtäviä taloja, itkeviä lapsia ja sukulaistensa teloituksia. Sanattomaksi tekevät tuho on etäällä, mutta totta joka hetki.

Pakolaisten lisäksi Suomessa on paljon muitakin muualta tulleita ihmisiä. Osa on muuttanut tänne perhesyistä, toiset opiskelun tai

toimeentulon perässä. He rakentavat Suomeen uuden elämän.

Kaikkia EU:n ulkopuolelta Suomeen tulleita kuitenkin koskettavat karkotetuksi tulemisen uhka ja pelko niin kauan kun heillä ei ole pysyvää oleskelulupaa. Oleskelulupaa ei uusita, jos elämäntilanne muuttuu niin, ettei hakija enää täytä myöntämisen kriteerejä.

Karkotetuksi tuleminen on inhimillinen tragedia. Vuosia Suomessa asuneiden koti on nyt täällä, ja he saattavat lähtiessään joutua eroon perheestään. Moni palaa takaisin. Jotkut välttävät karkotuksen jäämällä maahan ilman voimassaolevaa oleskelulupaa ja joutuvat samalla äärimmäisen haavoittuvaan asemaan.

Seurakuntaa kiinnostaa Reimarin kiinteistö

MARJO RÖNNKVIST teksti
PETRI KANANEN kuva

Jyväskylän seurakunta haluaisi keskittää toimintaansa Kirkkopuiston laitamille rakennettavaan Reimarin kiinteistöön. Kirkkoneuvosto päätti viime viikolla, että tilojen vuokraaminen tai ostaminen Valtion talon naapuriin nousevasta Reimarista on seurakunnan tilaratkaisuille ensisijainen vaihtoehto.

Mikäli kirkkovaltuusto asettau samalle kannalle neuvoston kanssa, selvitystyö toimitiloihin sijoittamisesta Kiinteistö Oy Reimariin käynnistetään.

Reimarin kiinteistö rakennetaan Kirkkopuiston laidalle, Vapaudenkadun ja Kilpisenkadun kulmaan. Kiinteistön omistavat Royal Office Oy ja Järvi-Suomen Asunnot Oy. Heidän mukaansa suunnittelu on käynnissä ja rakennustöiden on arvioitu käynnistyvän ensi keväänä.

Alustavien suunnitelmien mukaan Reimariin olisi sijoitettavissa seurakunnalle noin 1300 neliömetrin suuruiset tilat yhdestä kerroksesta. Ne olisivat pääosin toimisto- ja asiakaspalvelutiloja. Mahdolliset kokous-, sali- ja kahvio-/ravintolapalvelut voitaisiin järjestää esimerkiksi Valtiontalosta.

Reimarin tilojen vuokraaminen maksaisi seurakunnalle tilatarpeesta riippuen 375 000–490 000 euroa vuodessa, mikäli vuokrasopimus tehtäisiin kymmeneksi vuodeksi. Sopimuskauden jälkeen seurakunnalla olisi mahdollisuus tarkistaa tilantarvettaan tai hankkia tila itselleen. Mikäli seurakunta päättäisi hankkia tilat omistukseensa nyt, kauppahinta olisi 5,95

Reimarin tontti sijaitsee Valtion talon vieressä. Vapaudenkadun linja-autopysäkit takaavat hyvät kulkuyhteydet.

miljoonaa euroa.

Sekä Reimarin että Valtion talon tilat olisivat kiinteistönomistajien mukaan valmiit vuoden 2018 loppuun mennessä.

Samassa yhteydessä kirkkoneuvosto esittää Vanhan pappilan hankesuunnittelun käynnistämistä siten, että pappila saneerattaisiin nykyisessä laajuudessaan. Myös tekniset edellytykset Kaupunginkirkon kryptan rakentamiselle ja kirkkosalin teknisille muutoksille selvitetään.

Pappilan peruskorjaus nykylaajuudessaan tarkoittaa, että remontissa pitäydtyään pääosin katutasen tiloissa. Tällöin esimerkiksi kellaritiloja ei kunnosteta muuhun käyttöön. Rakennus toimitilajatkosakin pääosin juhlatilana ja pienryhmäkäytössä, ja pappila täydentäisi seurakunnan tilatarvetta.

Kaupunginkirkon kryptan rakentaminen kirkon kellariin toisi kaivattuja lisäneliöitä. Alustavan arvon mukaan kryptan rakentamisella kirkkoon saataisiin nykyistä paremmat wc-, sosiaali- ja varastotilat sekä mahdollisesti pieni kokoonmistila. Kirkon saliosan mahdolliset muutokset pohditaan sen jälkeen kun selvää, mitä kryptaan on mahdollista toteuttaa.

Toimitilaselvityksen seurakunnalle tehnyt jyväskyläläinen Dethos Oy muistuttaa raportissaan kirkkovaltuuston vuonna 2013 hyväksymästä kiinteistöstrategiasta. Sen mukaan seurakunnan tulisi kiinteistöjensä kasvavaa korjausvelkaa pienentääkseen luopua ainakin Keskuseurakuntataloa koskevan remontin ja Taulumäki-talon rakentamista koskevista aikeista.

Kirkkovaltuusto pui asiaa seuraavan kerran ensi viikon tiistaina. Kokous alkaa Palokan kirkolla kello 18, ja se on avoin yleisölle.

Kirkkovaltuusto pui asiaa seuraavan kerran ensi viikon tiistaina. Kokous alkaa Palokan kirkolla kello 18, ja se on avoin yleisölle.

Kirkkovaltuusto pui asiaa seuraavan kerran ensi viikon tiistaina. Kokous alkaa Palokan kirkolla kello 18, ja se on avoin yleisölle.

Kirkkovaltuusto pui asiaa seuraavan kerran ensi viikon tiistaina. Kokous alkaa Palokan kirkolla kello 18, ja se on avoin yleisölle.

Kirkkovaltuusto pui asiaa seuraavan kerran ensi viikon tiistaina. Kokous alkaa Palokan kirkolla kello 18, ja se on avoin yleisölle.

Kirkkovaltuusto pui asiaa seuraavan kerran ensi viikon tiistaina. Kokous alkaa Palokan kirkolla kello 18, ja se on avoin yleisölle.

soivat maanantaina kaikissa Jyväskylän seurakunnan kirkoissa. Kirkkoherra **Arto Viitala** muistuttaa, että vaikka nyt soite-kanalloja Aleppon uhreille, yhtä lailla muut sotien ja vainojen uhrin ympäri maailman ovat ajatuksissamme ja rukouksissamme. Aleppon uhrien muistamiseen voi jokainen osallistua viettämällä minuutin hiljaisen hetken, kun kuuluu kellojen soivan.

Kirkon Ulkomaanapu ja Suomen Lähetysseura auttavat syyrialaisia. Auta Kirkon Ulkomaanavun

Avioliittolaki muuttuu, käytänteet eivät välttämättä

MARJO RÖNNKVIST teksti

Maaliskuun alussa voimaan tuleva avioliittolain muutos säilyttää kirkolla oikeuden päättää itse vihkimiskäytännöstään. Avioliittolaki koskevassa muutoksessa ei myöskään veloiteta pappeja vihkimään samaa sukupuolta olevia henkilöitä avioliittoon. Tämä selviää Kirkkohallituksen täysistuvon tiistaina hyväksymästä oikeudellisesta selvityksestä, jossa ruoditaan lain muutoksia kirkolle.

Asiantuntijat eivät näe perusoikeudellista näkökulmaa sille, että kirkon olisi muutettava avioliittokäytäntöään ja sen mukaista vihkimiskäytäntöä. Lausunnoissa todetaan, että aikaa myöten lainsäädännön ja muun sääntelyn olisi kuitenkin hyvä olla mahdollisimman yhdenmukainen.

Avioliittoon vihkimisestä evankelis-luterilaisessa kirkossa määrätään kirkkojärjestyksessä ja kirkkokäsikirjassa. Kirkon nykyisen käsityksen mukaan avioliitto on miehen ja naisen välinen. Kirkkokäsikirjan kysymykset sitovat toimituksen pappia eikä hän voi itsenäisesti muuttaa niiden sanamuotoa. Sen sijaan papilla on harkintavaltaa kaavassa ilmoitetuissa kohdissa, kuten lukukappaleissa, puheessa ja esirukouksessa.

Jos pappi vihki samaa sukupuolta olevia avioliittoon laki-muutoksen jälkeen, avioliitto on oikeudellisesti pätevä, mikäli vihittäessä on noudatettu avioliittolaisissa säädettyjä vihkimisen ehtoja ja muotoa. Avioliiton rekisteröimällä väestötietojärjestelmään ei myöskään ole merkitystä avioliiton pätevyden kannalta.

”**Samaa sukupuolta olevien avioliitto on oikeudellisesti pätevä.**

Selvityksessä todetaan, että papin vihkimä samaa sukupuolta olevien avioliitto ei tuo vihittäville seuraamuksia. Papin virkavelvollisuus vastaiseen teon käsittely ja mahdollisen seuraamusarvioinnin kuuluvat tuomiokapituleille. Oikeudellinen selvitys lähete-tään kirkolliskokoukselle marraskuun istuntoon. Kirkolliskokous on kirkon opillisissa asioissa ylin päättävä elin. Tällä hetkellä viireillä ei ole aloitteita, jotka voisivat johtaa kirkon vihkimiskäytännön muuttamiseen.

Kirkon Ulkomaanavulta hätäapua Haitiin

KIRKON ULKOMAANAPU teksti

Haitiin iskenyt voimakas hurrikaani Matthew on aiheuttanut paljon tuhoa rutiköyhässä maassa. Kirkon Ulkomaanapu on myöntänyt katastrofirahastosta 50 000 euroa hirmumyrskystä kärsineiden ihmisten auttamiseen.

Kotinsa ja omaisuutensa menettäneet perheet saavat hätäapua, kuten ruokaa, vettä ja välttämättömiä tarvikkeita. Avulla myös estetään tautien, kuten koleran, leviämistä ja säästetään ihmishenkiä. Kymmenet tuhannet haitilaiset asuvat huterissa suojissa tai vuoden 2010 maanjäristyksen jälkeisen rakennetuissa väliaikaisissa kodeissa.

Kirkon Ulkomaanapu toimittaa hätäavun yhteistyössä Haitissa toimivien kirkollisten avustajajärjestöjen ACT-Allianssin sisarjärjestöjensä kanssa. – Tiet pääkaupungista Port-au-Princestä ovat kulkukelvottomia tulvien ja maanjäristysten ta-

kia. Yhteydet ovat poikki monin paikoin eli täsmällistä tietoa pahiten kärsineiltä alueilta on vielä vaikeaa saada, kertoo Kirkon Ulkomaanavun Haitin maapäällikkö **Uluç Baslanti**.

Pahimmat tuhoalueet sijaitsevat Haitin eteläosassa, jossa jopa 230 km tuntinopeudella puhaltaneet myrskytuulet nostattivat rannikoilla myös vaarallisia tulva-aaltoja. Kova tuuli, rankkasateet, tulvat ja maanjäristykset ovat koetelleet koko maata rikkoon rakennuksia, katkoen teitä ja tuhoten maanviljelysaluteita. – Koska sadot ovat monin paikoin tuhoutuneet, maassa tarvitaan myös ruoka-apua ja tukea maanviljelyksen uudelleen käynnistämiseen, Baslanti sanoo.

Lähetä viesti APU numeroon 16499 (10 €). Tai tee lahjoitus: avustustili Nordea FI33 1572 3000 5005 04, viestiksi 'Haitin hurrikaani'

Tapahtumat

21.10.–4.11.2016

Kirkoissa soi

TOMMI KALENIUS KONSERTTOI VAAJAKOSKELLA

■ Lauluntekijä Tommi Kalenius jatkaa syvien tuntejien tulkitsemista loka-kuussa julkaistavalla Miten kotiin löydetään? -albumillaan. Ken on tuottanut Edu Kettunen. Kappaleissa on tavoiteltu juurevasta akustisesta folk-läimäisistä tuntuja rannankerronnan perinteitä. Levyynlukuisker-tueen konsertti on Vaajakosken kirkossa lauantaina 22.10 klo 18. Ohjelma ovelta 10 euroa.

PEKKA SIMOJOEN AVARA -KONSERTTI KUOKKALASSA

■ Suomalaisen gospelin konkari Pekka Simojoki julkaisi kesällä soolole-vyn Avara. Levyä tuottajana on toiminut muusikko Matti Kallio, joka tunnetaan Värttinän ja Hectorin taustavaikuttajana. Avaran musiik-killisessa maailmassa on sävyjä sekä suomalaisesta että irlantilaisesta kansanmusiikista ja rippaus afroa ja perinteistä gospelia. Elämä ei ole helppoa, mutta armo kestää ja Jumalan tuulet kutsuvat tielle. Levyyn-lukaisu kierteellä Simojoen kanssa kiertävät Matti Kallio, Sami Asp sekä Sami Koskela. Konsertti kuullaan Kuokkalan kirkossa 29.10 klo 18. Lippu ovelta 12 euroa.

SOINTIVÄREJÄ OSMO PALMUN KITARALLA

■ Kitaristi Osmo Palmu konsertoi Kaupunginkirkossa sunnuntaina 30.10. klo 17. Sointivärejä-konsertti on osa Soiva Keski-Suomi -konsert-tisarjaa, ja siinä kuullaan muun muassa Moreno-Torrobán, Tansmanin, Segovian, Takemistun ja Piazzollan sävellyksiä. Ohjelma 15/Seuroa.

REQUIEM SOI TAULUMÄELLÄ RAKKAIDEN MUISTOKSI

■ Pyhäinpäivän Requiem-konsertti kuullaan Taulumäen kirkossa keski-voikkona 2.11. klo 19. Pekka Kostiaisen sävellyksen esittäjä Jyväskylä Sin-fonia yhteistyössä Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa. Kapellimestari on Ville Matvejeff, solistit ovat Sivi Väyrynen, soprano, Ase Pongrac, mezzosoprano, Simo Mäkinen, tenori ja Tapani Plathan, basso. Musi-ca-kuoroa johtaa Pekka Kostiaisen. Kostiaisen Requiem johdattaa pyhäinpäivän tunnelmaan. Gregoriaa-nisen laulun kvintetti-kvartiharmonioita hyödyntävä teos on Kostiaisen vastaus vuosisatojen mittaiseen Requiem-sävellyksen perinteeseen. Säveltäjän oma Musica-kuoro tulkitsee latinankielisen ikaikäisen tekstin, ja lisäväriä teokseen tuovat kellopeili, vibrafoni, harppi ja antiiki-symbaalit. Liput 26 / 24 / 12 euroa teatterin lippumyyrmälästä; Lippupisteestä 28,50 / 26,50 / 13,50 euroa (hinnat sisältävät palvelu-maksut)

AAVAN KONSERTTI ALOITTAU PYHÄINPÄIVÄN

■ Lauluyhtye Aava esittää perinteisiä hengellisiä lauluja sekä iltavirsiä Vaajakosken kirkossa pyhäinpäivän aattona eli perjantaina 4.11. klo 18. Aavan muodostavat Antti Ikonen, Jussi Keltakangas, Mikko Miettinen, Minna Lassila, Maria Salmela, ja Salla Aarnio. Iltarukous Hannu Huttu-nen.

Turva on vastuuviikon teema

MITEN USKONTO VAIKUTTAA YHTEISKUNTAAN?

■ Uskonnon vaikutusta elämään ja yhteiskuntaan pohditaan Keltin-mäen kirkon rukoushetkessä. Ilta liittyy ekumeenisen vastuuviikon aiheeseen Turva. Miljoonat muualta tulleet etsivät turvaa ja tulevaisuu-den toivoa Euroopasta. Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vas-tuun rukoushetki on maanantaina 24.10. klo 18 Keltinmäen kirkossa. Iltaa.

HUHTASUON JUMALANPALVELUS RADIOIDAAN

■ Vastuuviikon ekumeeninen sanajumalanpalvelus on Huhtasuo-n sunnuntaina 30.10. klo 10. Siinä saarnaa piispa Simo Peura, ja mukana on eri tunnustuskuntien pastoreita, kanttoreita ja työnteki-jöitä. Jumalanpalvelus radioidaan. Jumalanpalveluksessa laulaa lauluyh-tye Aava ja ortodoksinen lauluryhmä. Mikko Miettinen soittaa huilua. Kirkkokahvit ja vastuuviikon esittelyä.

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu su 23.10. klo 18, Mäkinen, U. Palola, Lampinen.
Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18. Kahden maan kansalainen, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, Lux Auribus. Mahdollis-us henkilökohtaiseen keskusteluun ja esirukoukseen.
Tuomasmessu ja Reformaation merk-ki vuoden avaus su 30.10. klo 18, Puupponen, Viitala, Palola, Björninen ja Tuomas-bändi, Aartolahti ja Tuo-maskuoro, Marjetta Korhonen, Inkeri Tuunanen.
Pyhäinpäivän Requiem-konsertti ke 2.11. klo 19, Jyväskylä Sinfonia.

HALSILLA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 23.10. klo 12 srk-keskus , Tervonen, Keltakangas, lauluryhmä Iloset.

Apua ja tukea tarvitseville Diakoniapalvelus. Halsilla ma ja ke klo 9–10.30 srk-keskus. Muuna aikana juha.halonon@evl.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille

Lapsiparkki ma klo 9–12 Telkantie 2 C kerhotila. Kysy vapaita paikkoja: Jaana 050 3018 233 Elna 050 4079 126.
Päiväkerhot 3–5 v. ti ja to klo 9–11 Telkantie 2 C. Kysy vapaita kerhopaikka-oksia 050 3018 233 tai 050 4079 126.
Vauvakahvila ti klo 13–15 Telkantie 2 c kerhotila.

Perhekerho ke klo 9–11 Telkantie 2 c. Kerho 1.–3-luokkalaissille ma ja to klo 13–16 Telkantie 2 C kerhotila. Koulu-päivän jälkeen leikkiä, ulkoilua, läsky-jen tekoa ym. kiva. Sis välipalan, 30 € /lukukausi. Mahtuu 12. Ilm. Jaana 050 301 8233 Elna 050 407 9126.
Toimintakerho 4–6-luokkalaissille ti klo 18 Telkantie 2C. Leikitään, askar-rellaan, kotoaan, puuhataan kaikkea kivaat. Tied. 050 549 7021. Ei kerhoja syyslomalla.

Nuorille ja aikuisille Aamurukous ke klo 8 seurakunta-keskus. Rukousta yhteisten asioiden puolesta.

Tunturihihtoleiri Raatta-

massa Pallaksen pakella Keväthangon kutsuvat Raat-tamaan Pallastunturi-tu-uren läheisyyteen 25.–31.3. Hinta noin 530 euroa sisäl-tää meno-paluuksyydin lou-naineen, kaksi retkeä perillä, ruoan, retkieväät, iltapalan ja majoituksen Tunturiho-telli Vuontispiirtillä. Ilmoit-taudu Halonen 050 5497024.

Miesten Tupailla ke 26.10. klo 18 srk-keskus. Liikunnan ja kulttuurin virkis-täviä vaikutus. Evp. rov. Arvo Repo.
Torstai-tapaaminen to 27.10. klo 13 srk-keskus, Tuominen. Tule tapaa-maan toisia halsillalaisia keskustelun ja kahvin merkeissä.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 23.10. klo 10 kirkko, Tervonen, Keltakangas, Kirkkokahvit. Viikkomessu ke 26.10. klo 18. Messun jälkeen teetä ja pitsaa 1€
Vastuuviikon ekumeeninen sanaju-malanpalvelus su 30.10. klo 10 kirkko, Piispa Simo Peura, eri tunnustuskun-tien pastoreita, kanttoreita ja työnteki-jöitä. Jumalanpalvelus radioidaan. Lauluyhtye Aava, Mikko Miettinen, huilu. Ortodoksinen lauluryhmä. Kirkkokahvit ja vastuuviikon esittelyä.

Apua ja tukea tarvitseville Diakoniapalvelus. Ma klo 13–14.30 ja ti 10–11.30. Muuna aikana elina. vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.
Torstaitapaaminen to 3.11. klo 14 kirkko. Päiväkahvit ja hartaus.

Lapsille ja perheille

Ekavaava-ryhmä ma klo 13.30–15.30. Vauvan toivotaan olevan alle 7 kk ryhmän alkaessa. Tied. 050 3235 355.
Aikuisten käsityökerho ti klo 18–20. Tule tekemään omia tai ohjattuja käden töitä.
Tyttöjen liikuntakerho ti klo 18.30–19.30 kirkko.
Perhekahvila ke klo 9.30–11. Kahvilan jälkeen ilm. puurolounas.
Pikkukirkko ke 26.10. klo 9.30. Pieni kirkkohetki pienille ja isoille.
Päiväkerhot ti ja to klo 12.30–15.30. Kysy vapaita paikkoja 050 3235 355.
Käsityöpaja yli 5-vuotiaille oman aikuisen kanssa to klo 17.30–19.30. Materiaalimaksu 10€/perhe/lukukausi. Ilm. Seija 050 3235355.
Kierrätysaskarteluita kaikenikäisille su 23.10. klo 12 srk-keskus , Tervonen, Keltakangas, lauluryhmä Iloset.

Apua ja tukea tarvitseville Diakoniapalvelus. Halsilla ma ja ke klo 9–10.30 srk-keskus. Muuna aikana juha.halonon@evl.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille

Lapsiparkki ma klo 9–12 Telkantie 2 C kerhotila. Kysy vapaita paikkoja: Jaana 050 3018 233 Elna 050 4079 126.
Päiväkerhot 3–5 v. ti ja to klo 9–11 Telkantie 2 C. Kysy vapaita kerhopaikka-oksia 050 3018 233 tai 050 4079 126.
Vauvakahvila ti klo 13–15 Telkantie 2 c kerhotila.

Perhekerho ke klo 9–11 Telkantie 2 c. Kerho 1.–3-luokkalaissille ma ja to klo 13–16 Telkantie 2 C kerhotila. Koulu-päivän jälkeen leikkiä, ulkoilua, läsky-jen tekoa ym. kiva. Sis välipalan, 30 € /lukukausi. Mahtuu 12. Ilm. Jaana 050 301 8233 Elna 050 407 9126.
Toimintakerho 4–6-luokkalaissille ti klo 18 Telkantie 2C. Leikitään, askar-rellaan, kotoaan, puuhataan kaikkea kivaat. Tied. 050 549 7021. Ei kerhoja syyslomalla.

Nuorille ja aikuisille Aamurukous ke klo 8 seurakunta-keskus. Rukousta yhteisten asioiden puolesta.

Tunturihihtoleiri Raatta-

massa Pallaksen pakella Keväthangon kutsuvat Raat-tamaan Pallastunturi-tu-uren läheisyyteen 25.–31.3. Hinta noin 530 euroa sisäl-tää meno-paluuksyydin lou-naineen, kaksi retkeä perillä, ruoan, retkieväät, iltapalan ja majoituksen Tunturiho-telli Vuontispiirtillä. Ilmoit-taudu Halonen 050 5497024.

Miesten Tupailla ke 26.10. klo 18 srk-keskus. Liikunnan ja kulttuurin virkis-täviä vaikutus. Evp. rov. Arvo Repo.
Torstai-tapaaminen to 27.10. klo 13 srk-keskus, Tuominen. Tule tapaa-maan toisia halsillalaisia keskustelun ja kahvin merkeissä.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 23.10. klo 10 kirkko, Tervonen, Keltakangas, Kirkkokahvit. Viikkomessu ke 26.10. klo 18. Messun jälkeen teetä ja pitsaa 1€
Vastuuviikon ekumeeninen sanaju-malanpalvelus su 30.10. klo 10 kirkko, Piispa Simo Peura, eri tunnustuskun-tien pastoreita, kanttoreita ja työnteki-jöitä. Jumalanpalvelus radioidaan. Lauluyhtye Aava, Mikko Miettinen, huilu. Ortodoksinen lauluryhmä. Kirkkokahvit ja vastuuviikon esittelyä.

Apua ja tukea tarvitseville Diakoniapalvelus. Ma klo 13–14.30 ja ti 10–11.30. Muuna aikana elina. vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.
Torstaitapaaminen to 3.11. klo 14 kirkko. Päiväkahvit ja hartaus.

ajat diakoniatyöntekijälle vain ajanvarauksella: Leppäpuisto 050 549 7008, Rantanen 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026.
Aikuisten kokkikerho ma 31.10. klo 17–20 kirkko.

Yhteisessä pöydässä aikuisten kokkikerhossa Aikuisten kokkikerho kokoontuu Keltinmäen kir-kossa maanantaina 31.10. klo 17–20. Valmistetaan yksinkertaista, monipuolista ja edullista ruokaa. Maksu 3–5 euroa kerta riippuen materiaalikustannuksista. Tule yhdessä nauttimaan ja oppimaan ruuanlaiton ihmeellistä maailmaa.

Lapsille ja perheille

Taaperoryhmä ma klo 14.30 kirkko. Tied. 050 4088 852.
Perheolkkari ke klo 9 kirkko.
Sählykerho, 1–2-luokkalaissille ti klo 16.30 kirkko.
Sählykerho, 3–4-luokkalaissille ti klo 17.30–18.30 kirkko.

Nuorille ja aikuisille NastaHomma la 22.10. klo 10–14 kirkko. Vaihdata henkilöautoosi tal-virenkat. Lahjoitukseksi käytetään oman aluseurakunnan diakoniatyön avustuksiin. Kirkkokahvit renkaan-vaihtoa odotellessa. Varaa aikaa 1–2 tuntia. Vuoronumerot käytössä.
Lähetyspiiri ma klo 18 kirkko.
Saihakodan olohuone ti 25.10. klo 11–12 Saihokatu 4, Kypärämäki, Ainoleena Laitinen. Tuupla tai kuitti.
Saihakodan lounas ti 25.10. klo 12–13 Saihok. 4, Kypärämäki. Hyvää koti-ruokaa, pääruoka, salaatti, jälkiruoka/ kahvit yht. 4€. Lapset alle kouluään 1€. Miesten ilta ti klo 18 kirkko.
Keltinmäen olohuoneen avoimet ovet ke 26.10. klo 13–15 kirkko. Seu-rustelua ja kahvit. Vapaaeht. kahvi-maksu 1 €. Ei ohjattua toimintaa.
Joulun Lapsi -keräyksen valmistelu ke 26.10. klo 17 kirkko.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Evästä elämään -messu su 23.10. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Tahkola. Erkki Puhalainen puhe.
Toivon messu su 30.10. klo 16 Neulaskoti, Väättäinen, Tahkola.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakonian palvelus ti klo 9 Neulaskoti.
Neulaskodin olohuone ke klo 13–14.30 Neulaskoti.

Lapsille ja perheille

Vauvaryhmiä ti klo 9.30 Neulaskoti. Taaperokerho ke klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2-v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 5863056
Perhekerho pe 28.10. klo 9.30 Neulaskoti.
Brunssi su 30.10. klo 11 Neulaskoti.
Viittomakielinen pyhäkoulu brunssin aikana klo 11.
Pyhäkoulu su 30.10. klo 11 Neulaskoti.
Perhekerho pe 4.11. klo 9.30 Neulaskoti.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 23.10. klo 10 kirkko, Salmi-nen, Pitkänen, Nieminen. Rippikoulu-pyhä, kirkkokahvit.
Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansain-välisen vastuun rukoushetki ma 24.10. klo 18 kirkko. Keskustelu: uskonnoll-vaikutus elämään ja yhteiskuntaan. Iltaa.
Aamurukous ti klo 8–8.30 kirkko. Voit rukoilla omien ja yhteisten asioi-den puolesta. Rukoillaan sunnuntain messussa esille tulleiden esirukouksien puolesta.
Hiljainen aamurukous to klo 8–8.30 kirkko. Luetaan viikon raamatunkoh-dat, n. 20 min. rukoushiljaisuus.
Messu su 30.10. klo 10 kirkko, Arvo Survo, Ridanpää, Lintunen. Lähetys-terveiset Inkerinmaalta, reformaation merkki vuoden avaus. Lähetyslounas ja kirkkokahvit. Pyhäkoulu.
Rukoushetki pe 4.11. klo 8.30 kirkko.

Keskusta

Kaupunginkirkko avoinna ke–pe klo 11–14.
Hiljaisuuden hetki pe 21.10. klo 12–14 Kaupunginkirkko, pappi paikalla klo 13–14.
Messu su 23.10. klo 10 kirkko, Kaupunginkirkko, Niiles-Hautanen, Tikkanen, Valtasaari.
KohtaamisPaikan itajumalanpalve-lus su 23.10. klo 17 Kaupunginkirkko.
Nuorten messu ke 26.10. klo 18, Kaupunginkirkko.
Viikkomessu to 27.10. klo 13 Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 28.10. klo 12–13 kirkko. Voit tulla uusimaan ruo-paikkalla klo 13–14.
Messu su 30.10. klo 10 Kaupungin-

kirkko, Mannström, Watia, Valtasaari. Viikkomessu to 3.11. klo 13 Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 4.11. klo 12–14 Kaupunginkirkko, pappi paikalla klo 13–14.

Musiikkitapahtumat

Laulurinki ti klo 13 Vanha pappila.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti klo 19 Vanha pappila.
Virsi- ja lauluhetki ke klo 12 Kaupunginkirkko.
Konsertti Sointivärejä Osmo Palmu, kitara su 30.10. klo 17 Kaupungin-kirkko. Ohjelma 15/5€.

Apua ja tukea tarvitseville Diakoniapalvelus Vapaudenkatu 60 ma, ke ja to klo 9–11. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7006, Elna Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja perheille

Perhepyhäkoulu su 23.10. klo 16 Vanha pappila.
Perhekahvila ti klo 13–15 Yliopiston-katu 28 B.
Perhekerho to klo 9.30–11.30 Yliopistonkatu 28 B.

Retkis vie metsään taskulampun kanssa Aikuisten kokkikerho menee Haukannieme-tiistaina 25.10. Kokoontu-minen Wilhelm Schildtin kadun päällä parkkipai-kalla klo 17.30. Kelin mukai-nen varustus, omat eväät ja taskulamput mukaan. Ei ennakkoilmoittautumista. Tiedustelut 050 527 9055.

Nuorille ja aikuisille

Nuorten Raamis ke klo 17 Yliopiston-katu 26 B.
Nuortenilta ke klo 18.30 Yliopiston-katu 26 B.
Café Taukopaiikka to 3.11. klo 18–20. Tutustumme Teeleidiin Lutakos, maistelemme teelajaa ja vietämme illan siellä. Tied. ja ilm. elina.lintulahti@evl.fi 050 5497006. Mahtuu max 18.
Virtailta/Nightbreak to 27.10. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Jumalan salaisest agentit / Secret Agents of God, Marjut Haapakangas. Iltapalaa, opetusta, musiikkia ja yhdessäoloa nuorille aikuisille. Tied. Sade 040 560 9904.
Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10 Vanha pappila.
Osallisuuden Puuhapaja ti 25.10. klo 13–16 Vanha pappila, Vapaudenkat. 26. Käsitöitä, askartelua ja yhdessä-oloa seniorinaissille.
Eläkeläisten piiri ke klo 14. Viitakoti (paritt. viikot).
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke klo 13. Puistotori 4.
Keljon Avoim päiväkahvila ja käsityö-piiri to 27.10. klo 15–17 Keljonk. 26, B-talon 1. krs, Muustipäiväkeskus.
Hartaus, kahvit, käsitöitä ja keskus-te-lua. Anteeksiantamus, Kukkonen.
Keljon lähetyspiiri to 3.11. klo 15, Keljon vanhaankodin B-talossa.
Ilvesmäki. Aiheena pyhäinpäivä.
Kylän kammarit to klo 14 Vanha pappila. (parilliset viikot)
Seniorikammarit ma 31.10. klo 14 Vanha pappila, Vapaudenkatu 26. Elämän ilot ja surut, Kukkonen.
Leskien iltoja to 27.10. klo 10 Vanha pappila. Hortonon opastaa havu-kranssin askartelua adventtiksi, kahvit.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Hiljentymisryhmä perjantain puoli-päivä pe 21.10. klo 13 srk-keskus.
Raamattu ja muistiinpanovälineet mukaan. Tied. Pitkänen 0505900265.
Messu su 23.10. klo 16 srk-keskus, Sal-minen, Nieminen. Kirkkokahvit.
Messu su 30.10. klo 16 srk-keskus, Sal-minen, Nieminen. Rippikoulu-pyhä
Hiljentymisryhmä perjantain puoli-päivä pe 4.11. klo 13 srk-keskus.

Musiikkitapahtumat Musiikkimustelu ma 24.10. klo 13 srk-keskus. Edesmenneiden ystävien ja läheisten muistelu. Musiikkia, lau-suntaa, yhteislaulua, kahvit. Järjestää: Jyväskylän Ruskat ry ja Keltinmäen aluseurakunta.

Apua ja tukea tarvitseville

Ruokapankkisetelipäivystys to klo 9–10 srk-keskus. Voit tulla uusimaan ruokapankkiseteliasia koto aluseura-kunnan alueelta ilman ajanvarusta. Muut ajat diakoniatyöntekijälle vain ajanvarauksella: Leppäpuisto 050 549 7008, Rantanen 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026.
Torstaitkahvila to klo 12–13.30 srk-keskus. Kohtaamispaikka, kahvi/ tee/mehu u voileipiä/ makea leipä, ei maksua. Toimii vapaaehtoisten mah-dollistamana. tule vapaaehtoiseksi.
Aikuisten kokkikerho ma 31.10. klo 17–20 kirkko. Valmistamme yksin-kertaista, monipuolista ja edullista ruokaa. Maksu 3–5 € kerta riippuen materiaalikustannuksista. Tule naut-

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 23.10. klo 10 kirkko, Koivisto, Vuorenoja. Kirkkokahvit.
Hartaushetki ma 24.10. klo 10 Korpilohvi.
Samassa veneessä – kristittyjen yhteyden ilta to 27.10. klo 18 srk-talo.
Messy Church su 30.10. klo 17–19 srk-talo.

Messy Church valloittaa kirkonmäen Messy Church on kiva ja cooli kirkko: kaikenikäisten iloinen kohtaaminen kirkon-mäellä! Luovaa toimintaa, kirkonmenot vartissa ja ruo-kailu yhdessä. Puuhaile tai hengaille! Ota taskulamppu mukaan! Messy Church Korpilahahtella sunnuntaina 30.10. klo 17–19.

Hartaushetki to 3.11. klo 10 Korpilohvi.

Musiikkitapahtumat Yhteislaululehti to 3.11. klo 18–19.30 srk-talo. Tule opettelemaan uuden lisävihkon virsiä yhdessä Kirkkokuoron kanssa, alussa kahvit.

Apua ja tukea tarvitseville Diakoniapalvelus ajanvaraus kirsilepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille

Taaperoryhmä ma 24.10. klo 9.30srk-talo. Alle 3-vuotiaiden perheille. Puhe-terapeutti Teija Hassinen vieraana.

3-v synttärarit ke 26.10. klo 18 srk-talo.

Poppi-koira on kolmi-vuotissynttärinä tähti Kolmivuotissynttärinä vietetään Korpilahahten seurakun-tatalolla keskiviikkona 26.10. klo 18. Poppi-koira esiintyy. Tarjoilua. Tervetuloa juhli-maan koko perheellä!

Perhekerho to klo 9.30 srk-talo. Lasten ja aikuisten yhteinen paikka.

Pohjoisten kylien perhekerho ke 2.11. klo 9–11 Ylä-Muuratjärven kylätalo. Arkiporinat, diakonissa Kirsi Lepoaho.
Iltaperhekerho ke 2.11. klo 18 seurakuntatalo. Aarteentuntia ulkona, taskulamput mukaan.

Nuorille ja aikuisille

Hengari to klo 15–17 Sumpbi. Tule kahville, pelaillemaan, juttelemaan, hengaillemaan!
Väentupa ti klo 11 Korpikedeas.
NOJA-ryhmä ti 1.11. klo 18 srk-talo.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Hiljentymisryhmä perjantain puoli-päivä pe 21.10. klo 13 srk-keskus.
Raamattu ja muistiinpanovälineet mukaan. Tied. Pitkänen 0505900265.
Messu su 23.10. klo 16 srk-keskus, Sal-minen, Nieminen. Kirkkokahvit.
Messu su 30.10. klo 16 srk-keskus, Sal-minen, Nieminen. Rippikoulu-pyhä
Hiljentymisryhmä perjantain puoli-päivä pe 4.11. klo 13 srk-keskus.

Musiikkitapahtumat Musiikkimustelu ma 24.10. klo 13 srk-keskus. Edesmenneiden ystävien ja läheisten muistelu. Musiikkia, lau-suntaa, yhteislaulua, kahvit. Järjestää: Jyväskylän Ruskat ry ja Keltinmäen aluseurakunta.

Apua ja tukea tarvitseville

Ruokapankkisetelipäivystys to klo 9–10 srk-keskus. Voit tulla uusimaan ruokapankkiseteliasia koto aluseura-kunnan alueelta ilman ajanvarusta. Muut ajat diakoniatyöntekijälle vain ajanvarauksella: Leppäpuisto 050 549 7008, Rantanen 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026.
Torstaitkahvila to klo 12–13.30 srk-keskus. Kohtaamispaikka, kahvi/ tee/mehu u voileipiä/ makea leipä, ei maksua. Toimii vapaaehtoisten mah-dollistamana. tule vapaaehtoiseksi.
Aikuisten kokkikerho ma 31.10. klo 17–20 kirkko. Valmistamme yksin-kertaista, monipuolista ja edullista ruokaa. Maksu 3–5 € kerta riippuen materiaalikustannuksista. Tule naut-

timaan ja oppimaan ruuanlaiton ihmeellistä maailmaa.

Lapsille ja perheille Perheolkkari ke klo 9 srk-keskus.
Perheolkkarin kirkkohetki ke 26.10. klo 9.15 srk-keskus.

Nuorille ja aikuisille

NastaHomma la 22.10. klo 10–14 Keltinmäen kirkko. Vaihdata henki-löautoosi talvirenkat. Lahjoitukseksi oman aluseurakunnan diakoniatyön avustuksiin. Eläkeläiset kirkkokahvit odotellessa. Varaa aikaa 1–2 tuntia. Vuoronumerot käytössä.
Lähetyspiiri ti 25.10. klo 10 srk-keskus. Tiistaitapaaminen to klo 13 Kortepehjan srk-keskus. Hyviä hetkiä elämässä, Helena Nieminen-Ortiz.
Yhteislaululehti ti 25.10. klo 14.45–15.45 srk-keskus, Laitinen. Hengellisiä lauluja.
Suomalaisen siirtolaisten uskon-nollisuus Amerikassa to 27.10. klo 18 srk-keskus. TT, pastori Tuomas Palola. Yhteistyössä Suomi-Amerikka-seuran Jyväskylän osaston kanssa.
Seurakuntakuoro to klo 18 Keltinmäen kirkko.<

Olohuone ke 26.10. klo 13 srk-koti. Nimikkolähetti Eila Murphy ja vieras Mongoliasta.

Nuortenilta ke 26.10. klo 19–21 srk-koti.

Kreikan kuulumisia Olohuoneessa
Aluekappalainen Osmo Väättäinen kertoo elämästä Ateenassa turvapaikanhakijoita auttavan Helping Hand -järjestön toimimisesta. Tilaisuus on seurakuntakodilla keskiviikkona 2.11. klo 13.

Hautausmaan haravointialkoot 27.10. klo 8 Säynätsalon hautausmaa. Aamukahvit klo 9 ja Iounas klo 12

Naisten solu ti 1.11. klo 18 srk-koti.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Afrikkalainen gospelmessu su 23.10. klo 11 kirkko, säestys ja esilaulu Pekka Sijojoki, Vallipuro, von Gross. Kirkkokahvit lähteyksen hyväksi.

Sijojoki afrikkalaisessa messussa ja konsertissa
Pekka Sijojoki on mukana Tikkakosken kirkon afrikkalaisessa messussa 23.10. klo 10. Kirkkokahvien jälkeen noin klo 18.15 on Sijojoen gospelkonsertti.

Messu su 30.10. klo 10, von Gross, Luuro.

Seurakuntailta ke 2.11. klo 18 Tietä-väisillä Kuuselantie 23 Puuppola.

Musiikkitahtumat Pekka Sijojoen gospel-konsertti su 23.10. klo 12.15 kirkko.

Lapsikuoro ke klo 14 Luonetjärven koulu.

Candela-kuoro to klo 17.30 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville Yhteydenotot/ajanvaraus diakonia-työntekijällä marja-liisa.jaakonah@evl.fi 040 560 9916.

Ruokajakelu to klo 10.30. Lahjoitusruokaa tarvitseville.

MieliMaasta vertaisryhmä ti 25.10. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Rinne 0408244561, parinne77@gmail.com

Lapsille ja perheille Perhekerho/Turinatupa, kokoon-tuminen lapsille ja hoitajille. Yhteinen aloitus, yhteistä puuhastelua ja kahvit ja mehut. Ei tarvitse ilmoittautua.

Perhekerho ma klo 13 kirkko.

Perhekerho ti klo 9.30 kirkko.

Perhekerho to klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2.

Pyhäkoulu ke 26.10. klo 18 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2. Lasten ehdoilla toteutettu hartaushetki, opimme asioita Taivaan Isästä. Jeesuksesta ja Raamatusta. Laulamme, leikkimme, askartelemme, kokkailemme.

Vauvakerho to klo 9.30 Puuppola kerhotila, Takalantie 2. Ekavauvaryhmä.

Nuorille ja aikuisille Naisten ilta pe 21.10. klo 18 pappila. Sunnuntain jumalpalveluksen teemat. Iltaee, rukousta, virrenveisuuta, pohdintaa. Mukana Marjut Haapakangas. Tied. inkeri.tuunanen@kolumbus.fi.

Työtupa ti klo 12 kirkko. Leivonnaisia ja käsitöitä lähteyksen ja diakonian hyväksi.

Miestenpiiri ti klo 13 pappila. Keskustelua miesten kesken. Kahvit työtuvalla klo 14.

Lukupiiri ke 26.10. klo 13 pappila. Kirjallisuudesta kiinnostuneille.

Miesten saunailta Sarpatissa ke 26.10. klo 17.30. Pyyhe ja pipila mukaan!

Torstaiaamun hartaus ja aamupala to klo 10 kirkko. Ruokajakelu klo 10.30.

Raamatturyhmä to klo 17.30 kirkko.

Päiväpiiri ke 2.11. klo 13 pappila. Päivähartaus ja keskustelua. Kahvit.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 23.10. klo 10 kirkko, Laitinen, Tiisanen.

Rippikoulu pyhä, Jumalanpalvelus rippikouluaisille su 23.10. klo 13 kirkko, Laitinen, Tiisanen, Tommi Kalenius, laulu ja kitara.

Nuorten viikkomessu ke 26.10. klo 19 kirkko.

Oravasaaren seurakuntailta Soili ja Reijo Särkimäellä ke 26.10. klo 18.30 Koppelintie 18.

Miesten päiväraamattupiiri to 27.10. klo 12 kirkko.

Leppälahden päiväpiiri pe 28.10. klo 12 vanhalla kaupalla.

Messu su 30.10. klo 10 kirkko, Huttunen, Tiisanen, Palander.

Raamattupetusilta ti 1.11. klo 18 kirkko. *Varmasti toteutuva näky*, Kari Valkonen. Musiikki Saara Mörsky.

Miesten raamattupiiri to 3.11. klo 18.30 kirkko.

Musiikkitahtumat

Tommi Kalenius -trio. Miten kotiin löydetään? -konsertti la 22.10. klo 18 kirkko. Ohjelma 10 €, sis. iltapalan.

Pyhänpäivän aaton iltamusiikki pe 4.11. klo 18 kirkko. Laulu-yhtye Aava (Antti Ikonen, Jussi Keltakangas, Mikko Miettinen, Minna Lassila, Maria Salmela, Salla Aarnio). Perinteisiä hengellisiä lauluja sekä iltavirsiä. Iltarukous, Hannu Huttunen.

Seniorikuoro ke klo 12, kirkko. Tied. 050 3800 608.

Majakka-kuoro ke klo 18.15, kirkko. Suomenkielisiä gospelmusiikkia. Tied. Salmela 050 3800608.

Gus-lauluryhmä ke klo 16.30, kirkko. Nuorten naisten lauluryhmä.

Gospelkuoro Ihanaiset to klo 17.30, kirkko. Työikäisille naisille. Lastenhoito. Uusia laulajia otetaan, tied. 050 3800 608 maria.salmela@evl.fi.

Psalmikuoro to klo 18, kirkko. Tied. Tiisanen 050 535 2534.

Apua ja tukea tarvitseville Päivystykset kirkko ja Jyskän srk-koti ajanvaraus marja-leena.liimatainen@evl.fi 040 560 9926, ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.

Jyskän aamupuuro "porinat" ke 2.11. klo 8.30 Jyskän srk-koti. Kaikkile avoin aamupala ja -hetki.

Lapsille ja perheille Pyhäkoulu, Mukatkie 14 su klo 14. Tervetuloa 3-vuotta täyttäneet lapset. **Jyskän perhepysäkki** ti klo 9 Jyskän srk-koti. Perheiden aamuhetki.

Pallerot-ekavauvatyhmä ti klo 13 kirkko. Vertaistukiryhmä ensimmäisen lapsensa saaneille perheille.

Ilta-perhekerho to klo 17.30 kirkko.

Taaperokerho to klo 9 kirkko. 1–2 vuotiaille lapsille vanhempineen.

Perhekerho pe 28.10. klo 9 Kaunis-harjun kerhotila. Perheiden yhteinen aamupäivä.

Perhekerho ti 1.11. klo 9 kirkko.

Muskari. Tied. Terhi Hassinen 050 340 9893. Musikaarissa tilaa.

Alakouluisten avoimet ovet ke 26.10. ja 2.11. klo 13–15 kirkon nuorisotilat.

Kummin kanssa leipomaan

Leivontaitia kummin kanssa on Jyskän seurakuntakodissa torstaina 3.11. klo 18.30. Kukkikerho on tarkoitettu kummille ja noin 5–10-vuotiaille kummilapsille. Ilm. ottasi.syrjalahti@gmail.com 040 591 2033.

Nuorille ja aikuisille

Perjantaikahvila pe 21.10. klo 17 kirkko, nuorisotilat.

Hengari nuortenilta ke 26.10. klo 18 kirkko, nuorisotilat.

Hengari nuortenilta ke 2.11. klo 18 kirkko.

Perjantaikahvila pe 4.11. klo 17 kirkko.

Lähteyspiiri ti 25.10. klo 13 kirkko.

Keskiviikkokerho ke 26.10. klo 13 Jyskän seurakuntakoti.

Keskiviikkokerho ke 26.10. klo 13 Jyskän seurakuntakoti.

Vanhemman väen päivä ke 2.11. klo 11 kirkko. Ruokailu 7 €.

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29. Tied. Antti Laitinen 050 360 3484, antti.laitinen@evl.fi. Avoimena ma, ti ja to klo 11–15.

Ryhmätöiden nimet:
Tietovisa ma klo 13.30.
Lenkkiryhmä to klo 12.
Viikkomessu to klo 13
Kaupunginkirkko.
Papintunti to klo 14.
Rukouspiiri to klo 11.30.
Virsi- ja laulutunti ma 31.10. klo 12

Kansainvälinen työ

Virtailta/Nightbreak to 27.10. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. *Jumalan salaiset agentit—Secret Agents of God*, Marjut Haapakangas. Iltapalaa, opetusta, musiikkia ja yhdessäoloa nuorille aikuisille. Tied. Säde 040 560 9904.

KohtaamisPaikka

KohtaamisPaikan iltamessu @ Kaupunginkirkko su 23.10. klo 17, Tapio ja Kaija Karjalainen, Mika Kilki.

ALFAN Pyhä Henki -päivä su 30.10. Tarkemmat tiedot kts. www.kohtaamispaikka.net / tapahtumakalenteri. Muut toimit tiedot www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajat

Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuut-

Kristilliset järjestöt

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472
jklNNKY@elisanet.fi, www.ywca.fi > Paikallinen toiminta > Jyväskylän NNKY, www.facebook.com/jklNNKY

Avoim kohtaaamispaikka aamiaisineen (aamupala 5 e) ti 25.10. klo 9–11. *Toistamme tarvitsemme*, Helliin Torkki.

Avoim kohtaaamispaikka aamiaisineen (aamupala 5 euroa) ti 1.11. klo 9–11. *Senioriausamisen mahdollisuudet Jyväskylässä*, Sinikka Tuynela.

Kirjapiiri II ti 1.11. klo 18. Sahar Delijani: *Jakarandapuun lapses*.

Lauluryhmä Jännät ke 2.11. klo 18.

Laku-ryhmä laulaa ja kuuntelee musiikkia pe 4.11. klo 13.

Runon ja sävelen iltapäivä: Pyhänpäivän ajatusten äärellä su 6.11. klo 15.

Keskustelua yhteisymmärryksestä -ilta su 6.11. klo 16.30 yhteistyössä Jyväskylän uskontojen ja vakaamusten välisen yhteisymmärryksen verkosto USVAN kanssa.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset
Tilaisuus ma 24.10. klo 14 Sepänkeskuksessa, Kyllikink. 1. Kahvi klo 13.30. Mervi Viuhko Sanansääntäjä: *Vairottujen kristittyjen ahdinko*. Lähteellä-kuoro. Arpajaiset.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653

Seurat la 22.10. klo 19, ry.

Alueuseurat ja kahvit ja keskustelutilaisuus su 23.10. klo 13, Palokan kirkko; klo 16 Lasten seurat, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.

Seurat ja keskustelutilaisuus ke 26.10. klo 19, ry.

Perhe- ja diakoniatyöilä, eteläinen alue. Pe 28.10. klo 18, ry.

Nuortenilta la 29.10. klo 18, ry.

Seurat su 30.10. klo 16, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.

Seurat ke 2.11. klo 19, ry.

Nuorten perjantai pe 4.11. klo 19, ry.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653

Seurat la 22.10. klo 19, ry.

Alueuseurat ja kahvit ja keskustelutilaisuus su 23.10. klo 13, Palokan kirkko; klo 16 Lasten seurat, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.

Seurat ja keskustelutilaisuus ke 26.10. klo 19, ry.

Perhe- ja diakoniatyöilä, eteläinen alue. Pe 28.10. klo 18, ry.

Nuortenilta la 29.10. klo 18, ry.

Seurat su 30.10. klo 16, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.

Seurat ke 2.11. klo 19, ry.

Nuorten perjantai pe 4.11. klo 19, ry.

Seurat la 22.10. klo 19, ry.

Alueuseurat ja kahvit ja keskustelutilaisuus su 23.10. klo 13, Palokan kirkko; klo 16 Lasten seurat, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.

Seurat ja keskustelutilaisuus ke 26.10. klo 19, ry.

Perhe- ja diakoniatyöilä, eteläinen alue. Pe 28.10. klo 18, ry.

Nuortenilta la 29.10. klo 18, ry.

Seurat su 30.10. klo 16, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.

Seurat ke 2.11. klo 19, ry.

Nuorten perjantai pe 4.11. klo 19, ry.

tajatyön diakoni, p. 050 549 7033, mirja.hytonen@evl.fi, Oxana Usova, maahanmuuttajatyön avustaja, 041 705 2329, oxana.usova@evl.fi. Päivystys ti klo 9–15, ke klo 9–12 ja to klo 11–15, Aseman Pysäkki, Hannikaisenkatu 27–29.

Kuokkala:
Naisten Suomi-kerho ti klo 10-11.30, Polttolinja 37, Mervi Karikko.

Keskusta:
Naisten Suomi-kerho ke klo 10-11.30, Kauppak. 13, Marianne Mäkeläinen.

Keltinmäki:
Paluumuuttajien kerho ti klo 10–12, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10.

Huhtasuo, kirkko, Nevak. 6:
Naisten Suomi-kerho joka toinen viikko ma (parittomat viikot), takka-huone, Marianne Mäkeläinen.

Naisten jumppa ti klo 12–13, Valentina Iliko.

Koripallokerho to klo 20–21, Thomas Chatzitolios.

Karen-nuorison lentopallokerho ke klo 19.30–21, Say Reh.

Miesten lentopallokerho to klo 19–21.

Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.

Futsal, kongolaisten ryhmä to klo 18–19.30, Papu Nykunda ja John Nize Mubiri.

Naisten saunailta

Naisten saunailta Vesalan leirikeskus-

myös Simo Lampela ja Juho Hintikka.

Isä-lapsi-sähly pe 28.10. klo 18–19.30 Huhtasuon kirkon liikuntasalissa, Nevakatu 6.

Vaajakosken naistenpiiri ma 31.10. klo 18–20, Lintulenkintie 3.

Vaajakosken miestenpiiri to 3.11. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla, Kirkkotie 11.

Lähteyshdistys Kylväjä Viron piiri to 3.11. klo 17 NNKY:n tilat, V. Pasanen.

Messu su 6.11. klo 10 Säynätsalon kirkossa, os. Saarnatie 1, Kylväjän kirkokoppyhä, saarna Erkki Puhalainen. Kirkkokahveilla ajankohtaista Kylväjän ti.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Musiikkia, Kauppakatu 13 p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi

Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14. Toimisto suljettu 30.5.-31.7.

LÄHETYSKOTI:
Aamurukouspiiri ma klo 8–9.

Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ma klo 15.30.

Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30–21.30.

Pointti-nuortenilta ti klo 18–21.

Naisten Raamattupiiri ti 25.10. klo 13. Mervi Viuhko Sanansääntäjä: *Vairottujen kristittyjen ahdinko*. Lähteellä-kuoro. Arpajaiset.

MUUALLA JYVÄSKYLÄSSÄ:
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä su 23.10. klo 16 Huhtasuon kirkolla, Nevak. 6. Lapsille raamatunkertomus ja leikkiä. Vanhemmillä raamattupiiri. Iltapala.

Kansanlähteyksen viikonvaihte
Muuramessa 28.-29.10. Pe klo 17 seurakuntatalo, Särkyminen – *kun elämä koskettaa*, Eero Ahonen, musiikissa Pasi Heikkilä, päätteeksi kahvit; la klo 16 seurakuntatalo *Särkyneet huudot - Vaikeneva Jumala*, Eero Ahonen, musiikissa Vastavirta; su 30.10. klo 18.30 Messu kirkossa, kirkkokahvit ja seurat seurakuntatalossa, *Särkyneet löydät - Jumala kantaa*, Eero Ahonen, Musiikissa Johanna Manninen. Mukana

myös Simo Lampela ja Juho Hintikka.

Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkko. *Kahden maan kansalainen*, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, laulu-yhtye Lux Auribus.

Elämän puolella – raamattuopetuksen ja musiikin ilta ke 2.11. klo 18.30 Nikolainsalissa, Asemakatu 6. *Uskalluksella armoitumien eteen*, Mauri Tervonen, musiikki Kyösti Kytöjoki ja András Szabó.

Suomen Raamattuopisto
Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkko. *Kahden maan kansalainen*, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, laulu-yhtye Lux Auribus.

Elämän puolella – raamattuopetuksen ja musiikin ilta ke 2.11. klo 18.30 Nikolainsalissa, Asemakatu 6. *Uskalluksella armoitumien eteen*, Mauri Tervonen, musiikki Kyösti Kytöjoki ja András Szabó.

Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkko. *Kahden maan kansalainen*, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, laulu-yhtye Lux Auribus.

Elämän puolella – raamattuopetuksen ja musiikin ilta ke 2.11. klo 18.30 Nikolainsalissa, Asemakatu 6. *Uskalluksella armoitumien eteen*, Mauri Tervonen, musiikki Kyösti Kytöjoki ja András Szabó.

Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkko. *Kahden maan kansalainen*, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, laulu-yhtye Lux Auribus.

Elämän puolella – raamattuopetuksen ja musiikin ilta ke 2.11. klo 18.30 Nikolainsalissa, Asemakatu 6. *Uskalluksella armoitumien eteen*, Mauri Tervonen, musiikki Kyösti Kytöjoki ja András Szabó.

Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkko. *Kahden maan kansalainen*, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, laulu-yhtye Lux Auribus.

Elämän puolella – raamattuopetuksen ja musiikin ilta ke 2.11. klo 18.30 Nikolainsalissa, Asemakatu 6. *Uskalluksella armoitumien eteen*, Mauri Tervonen, musiikki Kyösti Kytöjoki ja András Szabó.

Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkko. *Kahden maan kansalainen*, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, laulu-yhtye Lux Auribus.

lauantai
29.10.16
klo 18
Taulumäen kirkossa

Sana elämään

Kahden maan kansalainen

Kirjailija **Anna-Mari Kaskinen**
Baritoni **Esa Ruuttunen**
Lauluyhtye **Lux Auribus**

Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun ja esirukoukseen

Lämpimästi tervetuloa!

SLÖMLN RAAMATTUOPISTO Jyväskylän seurakunta

Kysy vapaita muskaripaikkoja

Miia Syrjä 050 5715155 tai miia.syrja@evl.fi.
Katso myös www.jyvaskylanseurakunta.fi/muskarit.
Muskareita kaikissa alue seurakunnissa.

KIRKON Keskusteluapua

Palvelu puhelin **Palvelu netti** **Palvelu chat** **Palvelu kirje**

Henki & elämä
Seuraava lehti ilmestyy 4.11. Materiaali 25.10. mennessä

6. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl

Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palautte

Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064

Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impio 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklsrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785

Osioite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: jklsrk ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Kirjailija Anna-Mari Kaskinen ammentaa luonnosta paljon aiheita teksteihinsä. – Luonto on minulle hyvin tärkeä. Peilaan ihmisen elämän eri vaiheita luontoa vasten, Kaskinen sanoo.

Mukana ihmisten elämän tärkeissä hetkissä

Kirjailija Anna-Mari Kaskisen tekstit puhuttelevat kaiken ikäisiä. Hänen sanoituksiaan ja käännöksiään on myös uudessa virsikirjan lisävihkossa.

SIRPA KOIVISTO teksti
TIMO PEKKA KASKINEN kuva

Monien onnittelukorttien värsstyt ja suruvalittelujen muistolauseet ovat kirjailija **Anna-Mari Kaskisen** käsialaa. Hänen runonsa ja laulnsa puhuttelevat kaikenikäisiä. Toisinaan tuntemattomatkin ihmiset lähestyvät ja pyytävät uusia tekstejä erilaisiin elämäntilanteisiin.

– Vähän aikaa sitten kirjoitin juuri runon häitä varten, Kaskinen kertoo.

Anna-Mari Kaskinen on yksi tä-

män ajan tuotteliaimmista ja rakastetuimmista runoilijoista ja sanoittajista. Laulujen, runojen ja käsikirjoitusten lisäksi Kaskisen kädestä on syntynyt musiikinäytelmiä, musikaaleja ja messuja.

Kaskinen saa usein palautetta kanssaihmisiltä.

– Ihmiset tulevat usein hiljaisesti kiittämään. Tuntuu koskettavalta, miten monet ovat löytäneet teksteistäni iloa ja lohtua. Päällimmäisenä on ihmetys ja kiitollisuus siitä, että voin tällä tavalla olla mukana ihmisten elämän tärkeissä hetkissä, Kaskinen sanoo.

Suosio on Kaskiselle yhä suuri

salaisuus. Etukäteen on vaikea arvioida, millaisen merkityksen jokin teksti saa.

– Toisaalta se kannustaa luottamaan siihen, että sanoja löytyy jatkossakin.

Hengelliset laulut, virret ja gospel-musiikki ovat Kaskiselle läheisiä. Omia sanoituksia ja virsien käännöksiä on vuosien varrella syntynyt paljon. Niinpä mukana olo virsikirjan lisävihkoryhmässä oli Kaskiselle erityisen mieluinen tehtävä.

– Olen iloinen siitä, että lisävihko toteutui. Jokaisena aikana tar-

vitaan uusia virsiä ja on tärkeää, että virret ovat läsnä tässä ajassa. Esimerkiksi monikulttuurisuus näkyy uusissa virsissä nyt aivan eri tavalla.

Virsi on Kaskisen mukaan yhä se sama perustehtävä kuin aikaisemminkin: kantaa sanomaa yhteisestä uskosta ja traditiosta. Laulut välittävät kristillistä sanomaa ja uskon salaisuutta niille lapsille ja nuorille, joille *Raamatun* kertomukset eivät ole niin tuttuja kuin vanhemmalle sukupolvelle.

– Kaikkina aikoina tarvitaan muistutusta siitä, kuka Jumala on, mikä on Pyhän Hengen tehtävä ja

mikä on yhteinen vastuumme toisistamme ja luomakunnasta.

Kaskisen sanoittamia ja käännettyjä virsiä lisävihkoon päätyi 25. Toivevirsinä mukana ovat muun muassa *Riihikirkkohymni* ja lastenvirsi *Rukous on silta*.

▶ Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkossa, mukana kirjailija Anna-Mari Kaskinen, baritoni Esa Ruutunen ja lauluyhtye Lux Auribus. Vapaa pääsy.

Elämästä

Nuorten äänitorvena nuorisovaltuustossa

SIRPA KOIVISTO teksti ja kuva

Olen **Joni Rossi**, 17 vuotta. Opiskelen toista vuotta Jyväskylän ammattiopistossa Kauppa ja palvelut -yksikössä. Valmistuttuani minusta tulee merkonomi.

Opiskelu on hyvin vastannut odotuksia. Opintoihin kuuluu paljon työssäoppimista ja olen jo ollut töissä Siwassa ja Lastentarvike-liikkeessä. Hakeuduin kaupalliselle alalle, koska pidän ihmisläheisestä työstä. Haluan palvella ja auttaa ihmisiä ja tehdä työtä kasvotusten. Omasta mielestäni olen sosiaalinen ja iloinen hölöttäjä ja minua on helppo lähestyä.

Haaveammattini olisi liikenneopettaja. Jostain syystä liikenne on aina kiinnostanut minua. Ehkä jatkan opintoja, kun valmistun ammattiopistosta.

Olen toiminut jo viisi kautta Jyväskylän nuorisovaltuustossa. Pääsin valtuustoon vähän vahingossa, kun olin seiskaluokalla. Yleensä valtuustossa ollaan yhdestä kolmeen kautta, mutta ehkä on hyvä, että paikalla on myös joku vanha jyyrä. Tällä hetkellä toimin nuorisovaltuustossa tiedottajana. Haluan vaikuttaa nuorten asioihin ja olla heidän äänitorvena valtuustossa. Minusta nuoria

kuunnellaan aikaisempaa paremmin.

Nuorisovaltuustossa pystyy vaikuttamaan, jos on itse aloitteellinen ja aktiivisesti läsnä. Isoin juttu vuoden aikana on hankerahoituksen jakaminen nuorille. Haluaisin päästä vaikuttamaan myös muun muassa kouluterveydenhuollon kehittämiseen. Palvelun laatu kouluterveydenhuollossa vaihtelee, eikä palveluja ole saatavilla riittävästi.

Nuorisovaltuusto on hyvä paikka luoda henkilökohtaisia suhteita. Olen kiinnostunut politiikasta, enkä pidä mahdollisena, että jos-

kus asettaisin ehdokkaaksi kunnallisvaaleissa.

Opiskelun ja nuorisovaltuuston lisäksi en paljon muuta ehdi tehdä. Minulla on taipumus työntää sormeni liian moneen asiaan yhtä aikaa. Haluaisin liittyä SPR:n ensiapuryhmään, mutta ehkä sitten nuorisovaltuuston jälkeen.

En vielä kauheasti stressaa siitä, mitä tapahtuu opintojen jälkeen. Toivon tietysti pääseväni töihin tai saavani jatko-opiskelupaikan. Haluaisin jäädä Jyväskylään, mutta eihän sitä tiedä, mihin elämä vie.

Joni Rossi

Jyväskylän ammattiopistossa toista vuotta merkonomiksi opiskeleva Joni Rossi hakeutui kaupalliselle alalle, koska haluaa auttaa ja palvella ihmisiä.